



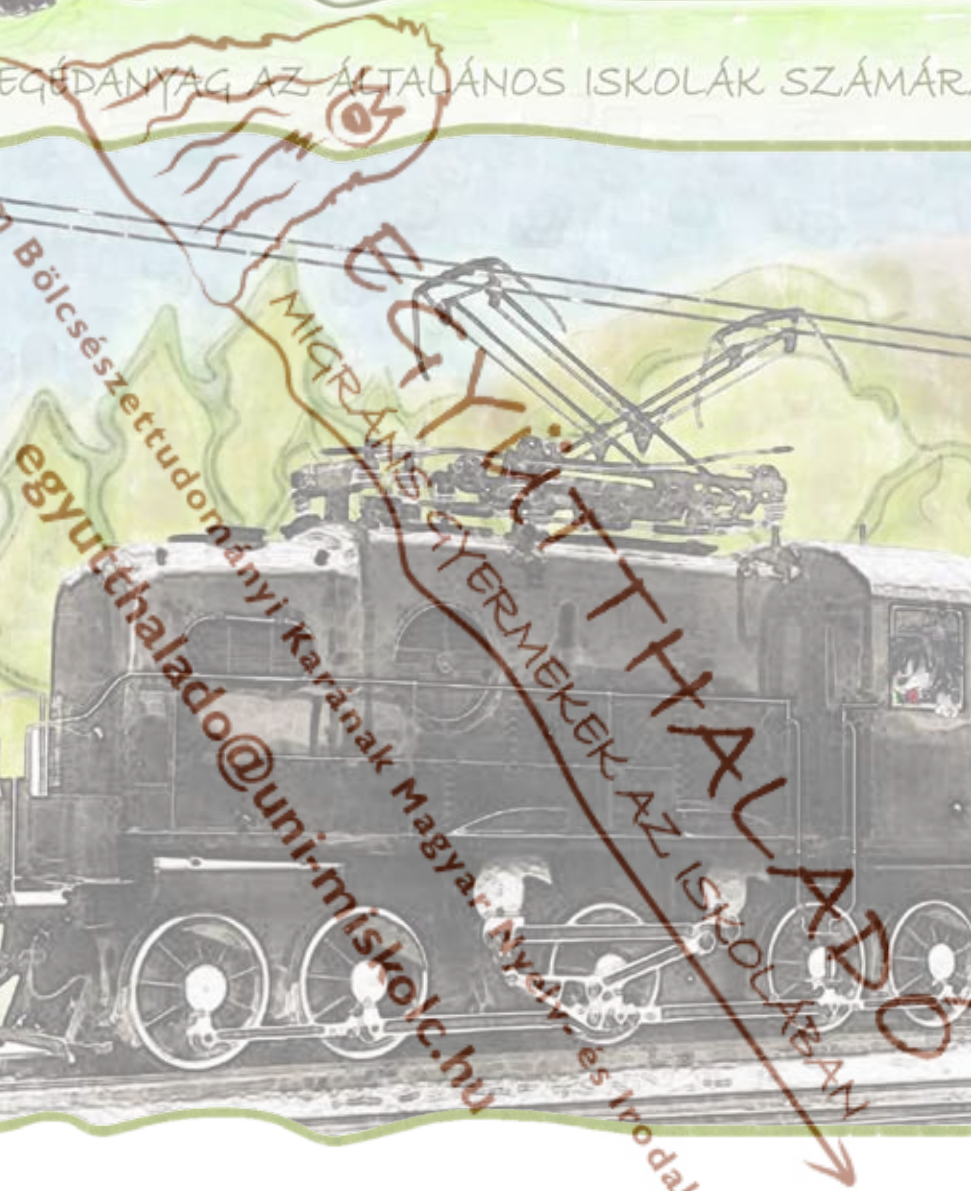
Készült a Miskolci Egyetem

EGYÜTTHALADÓ



MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

OKTATÁSI SEGÉDANYAG AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁK SZÁMÁRA



egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
egyutthalado@uni-miskolc.hu

Hon- és népismeret II.

dr. Kecskés Judit



Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

egyutthalado@uni-miskolc.hu

Hon- és népismeret II.



dr. Kecskés Judit

EGYÜTTTHALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN
egyutthalado@uni-miskolc.hu



Miskolc, 2013.

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

**Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának
Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében**

SZERZŐK

Dr. Illésné dr. Kovács Mária – Történelem 6., Történelem 8.
dr. Kecskés Judit – Hon- és népismeret II.
Kollár Krisztián – Hon- és népismeret I.
Kovácsné Szeppefeld Erzsébet – Történelem 7.
Nagy Judit – Történelem 5.

Pedagógiai szakértő: Csereklye Erzsébet

SZERKESZTETTÉK

Nagy Judit és Kollár Krisztián

Grafika: Rostás Édua

Fotó: Kollár Krisztián,
illetve a többi fotó a kötet végén részletezve

A szerzők minden jogot fenntartanak a kézirat minden
szöveges és grafikai elemével kapcsolatosan (kivétel a kötet végén
részletezett jogdíjmentes fotók köre)!

**A kézirat weboldalunkon elektronikus formában megtekinthető,
de módosításához, másolásához, bármilyen hasznoszerzéssel
járó használatához vagy továbbadásához
a szerzők nem járulnak hozzá!**

<http://egyutthalado.uni-miskolc.hu>

EURÓPAI INTEGRÁCIÓS ALAP



A projekt az Európai Unió Európai Integrációs
Alapjának támogatásával valósul meg.

TARTALOMJEGYZÉK

A magyar ábécé	4
Előszó	5
Örökségünk, hagyományaink	7
Az ősi magyar kultúra hagyatéka	8
Nemzeti jelképeink	16
Magyarország a Kárpát-medencében, az Európai Unióban	23
Etnikai csoportok a Kárpát-medencében	33
Többség és kisebbség	34
A hazánkban élő nemzetiségek kultúrája és hagyományai	40
Sokszínű népviseletek	43
Hétköznapiak és ünnepek	61
A hétköznapiak rendje	62
Családi és nemzeti ünnepeink	67
A magyar tudomány eredményei a világban	77
Kőrösi Csoma Sándor	78
Kempelen Farkas	82
Jedlik Ányos	84
Simmelweis Ignác	86
Puskás Tivadar	88
Kandó Kálmán	90
Szent-Györgyi Albert	91
Galamb József	92
Neumann János	94
Bíró László József	95
A magyar kultúra eredményei a világban	97
Erkel Ferenc	98
Liszt Ferenc	100
Kodály Zoltán	102
Feszty Árpád	104
Munkácsy Mihály	107
Csontváry-Kosztka Tivadar	110
Steindl Imre	114
Makovecz Imre	116
Kezdés/ismétlés; mellékletek	119

A MAGYAR ÁBÉCÉ

NAGYBETŰK

A	À	Á	À	B	B	C	C
Cs	Cs	D	D	Dz	Dz	Dzs	Dzs
E	E	É	É	F	F	G	G
Gy	Gy	H	H	I	I	Í	Í
J	J	K	K	L	L	Ly	Ly
M	M	N	N	Ny	Ny	O	O
Ó	Ó	Ö	Ö	Ő	Ő	P	P
Q	Q	R	R	S	S	Sz	Sz
T	T	Ty	Ty	U	U	Ú	Ú
Ü	Ü	Ű	Ű	V	V	W	W
X	X	Y	Y	Z	Z	Zs	Zs

kisbetűk

a	a	á	à	b	b	c	c
cs	cs	d	d	dz	dz	dzs	dzs
e	e	é	e	f	f	g	g
gy	gy	h	h	i	i	í	í
j	j	k	k	l	l	ly	ly
m	m	n	n	ny	ny	o	o
ó	ó	ö	ö	ő	ő	p	p
q	q	r	r	s	s	sz	sz
t	t	ty	ty	u	u	ú	ú
ü	ü	ű	ű	v	v	w	w
x	x	y	y	z	z	zs	zs

ELŐSZÓ

KEDVES BARÁTOM!

Ismerkedj meg Kóccsal, a magyar puli kutyával!

Ezután ő vezet Téged a tanulásban, a magyar nyelvvel való ismerkedésben. Kócos szereti a csontot. Ezek a csontok jelölik a Neked való feladatokat.



jelöli az egyszerűbb feladatokat.



jelöli a nehezebb feladatokat.



az igazán éhes kiskutyának való! Sok új szót tartalmaz és alapos magyar nyelvtani ismereteket igényel.

Ne aggódj! Kócos is sokáig rágódik a csontokon, Neked is van időd és sok helyed az írásra, rajzolásra!

Szeretném, ha egy nyelven beszélénk!

Azaz szeretném, ha sokat beszélnél és írnál magyarul! És szeretném, ha megértenénk egymást!

Ezért arra kérek, fordítsd le az anyanyelvedre a feladatok utasításait:

Húzd alá! _____

Rajzold le! _____

Kösd össze! _____

Egészítsd ki! _____

Másold le! _____

Csoportosítsd! _____

Írd le! _____

Olvasd el! _____

Melyik betű hiányzik? _____

Lapozz ide mindig, ha nem érted a feladat utasítását!

Remélem, Kócos és a sok feladat segít a magyar nyelv tanulásában!

A szerző





egyutthalado@uni-miskolc.hu

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

Örökségünk, hagyományaink



EGYÜTTTALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

egyutthalado@uni-miskolc.hu



Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

AZ ŐSI MAGYAR KULTÚRA HAGYATÉKA

Ez a fejezet két mondat köré épül:

1. A magyar nyelv az uráli (finnugor) nyelvcsaládba tartozik.
2. Hunor és Magyar (a magyarok ősapja) egy csodálatos szarvast űz a pusztában.

Ez a két mondat nemcsak Neked okoz fejtörést, hanem sok tudósnak is! De a kettő együtt fejezi ki nyelvi örökségünket és ősi lovas (nomád) kultúránkat.



1. Egészítsd ki az ábrát az alábbi szavakkal! (Ragaszdthatsz fotót is a családtagjaidról!)

Az én családom: én, anya, apa, nagymama, nagypapa, testvér



A nyelveknek is van családja. A nyelvtani szerkezet (és más szempontok) alapján a nyelv-tudomány a magyar nyelv finnugor eredetét állapította meg. Így a magyar nyelv a finnugor nyelvcsaládba tartozik.

Nézd meg a magyar nyelv rokonait a 123. oldalon!



2. Olvass és rajzolj!

Ház és haza. A két szó nem véletlenül hasonlít egymásra! A ház szóból származik a haza szó. A ház kb. 6000 éves szó, finnugor eredetű. Jelentése: 'épület, ahol lakunk'. A ház egy vagy több család otthona.

Rajzold le a házádat!

A haza: lakóhelynek való terület. A haza egy nép vagy több együtt élő nép(csoport) otthona.

Jelöld a térképen a hazádat!



3. Alkoss önállóan szó szerkezetet!

A valami-**nek/-nak** való szerkezet jelentése: 'alkalmas valaminek/valamivé válni'.

Pl. lakóhelynek való épület/terület 'lakóhelynek alkalmas épület/terület'.

A szerkezet felépítése:

főnév (**-nak/-nek**) + való + főnév (ø ragos alanyeset)

Pl. kert**nek** való hely; ház**nak** való épület.

Alkoss szó szerkezetet a megadott mintára:

ruhá_____ való anyag

kesztyű_____ való bőr

bútor_____ való fa

nyaklánc_____ való gyöngy

függöny_____ való csipke

ing_____ való pamut



4. Olvasd el! Ragozd a létigét kijelentő mód, jelen időben!

„Magyar vagyok. Legszebb ország hazám
Az öt világrész nagy területén.”

(Petőfi Sándor: Magyar vagyok)

A létige jelen idejű állító alakja: **van**, tagadó alakja **nincs**.

Ragozása:

E/1. vagyok → Magyar vagyok.

E/2. vagy → Magyar vagy.

E/3. van → (Ő) Magyar. (A mondatban nem tesszük ki a létigét!)

T/1. vagyunk → Magyarok vagyunk.

T/2. vagytok → Magyarok vagytok.

T/3. vannak → (Ők) Magyarok. (A mondatban nem tesszük ki a létigét!)

Ragozz!

E/1. Francia vagyok.

E/1. _____ vagyok.

E/2. Francia _____.

E/2. _____.

E/3. _____.

E/3. _____.

T/1. Franciák _____.

T/1. _____.

T/2. Franciák _____.

T/2. _____.

T/3. _____.

T/3. _____.

Tagadás:

E/1. Nem vagyok magyar.

Nem vagyok otthon.

E/2. Nem vagy magyar.

Nem vagy otthon.

E/3. (Ő) nem magyar.

(Ő) nincs otthon.

T/1. Nem vagyunk magyarok.

Nem vagyunk otthon.

T/2. Nem vagytok magyarok.

Nem vagytok otthon.

T/3. (Ők) nem magyarok.

(Ők) nincsenek otthon.

Ragozz!

E/1. Nem vagyok francia.

Nem vagyok jól.

E/2. _____

E/3. _____

T/1. _____

T/2. _____

T/3. _____

5. Milyen nemzetiségűek vannak az osztályban? Írd le!

Én _____ vagyok.

A padtársam _____.

6. Beszéljétek meg az osztállyal/padtársaddal!

Mindenkinek a saját országa a legszebb.

7. Figyeld meg a melléknevek fokozását! Egészítsd ki a szöveget!

alacsony

középfok

felsőfok

kedves

kedvesebb

legkedvesebb

okos

okosabb

legokosabb

olcsó

olcsóbb

legolcsóbb

szép

szebb

legszebb

A melléknevek _____ kérdésre válaszolnak. A középfokú melléknév toldaléka (jele) a _____. A magánhangzóra végződő szavakhoz a _____ toldalék kapcsolódik. A mássalhangzóra végződő szavakhoz az _____ vagy az _____ toldalékokat írjuk. A felsőfokú melléknév jele a szó elején a _____ és a szó végén a _____, _____ toldalékok. Vannak rendhagyó fokozású melléknevek pl. _____.

8. Szótározó. Egészítsd ki a táblázatot!

magyar nyelven	választott nyelven vagy az anyanyelveden	angol nyelven
ház		house
ország		
		heritage
		nationality
otthon		



9. Alkoss egy-egy mondatot az előző feladat magyar szavaival!



10. Házam és hazám. Válaszd ki a megfelelő toldalékot!

E/1.	-m, -am, -om, -em, -öm
E/2.	-d, -ad, -od, -ed, -öd
E/3.	-ja, je, -a, -e
T/1.	-nk, -unk, -ünk
T/2.	-tok, -tek, -tök, -atok, -otok, -etek, -ötök
T/3.	-juk, -jük, -uk, -ük

A toldalék (birtokos személyjel) a mássalhangzóra végződő szóhoz előhangzóval kapcsolódik:
pl. házam.

Magánhangzóra végződő szóhoz előhangzó nélkül kapcsolódik. Az -a, -e hangokra végződő szavakban a hang megnyúlik:
pl. haza > hazám, zene > zeném.

Az én család____. Az ő labda____. A mi lány____.
A nyelv család____. A ti igazolvány____. Petőfi Sándor vers____.
A te haza____. Huang rajz____. ByeAlex zene____.
A ti szakkör____. A mi utca____. Hien hang____.



11. Messziről jöttem. Társasjáték.

A magyar gyerekek kedvelt játéka az „Amerikából jöttem, mesteriségem címere...”. Ebben a játékban egy foglalkozást/mesterséget kell elmutogatni. E játékhoz hasonlít a „Messziről jöttem”. Játékleírás: 1 gyerek gondol egy foglalkozásra. Megmondja a foglalkozás magyar nevének első betűjét. Elmutogatja a foglalkozást, majd megmondja a saját anyanyelvén is a foglalkozás nevét. Végül mindenki ismételve meg a foglalkozás nevét mindkét nyelven!



12. Szótározó. Egészítsd ki a táblázatot!

magyar nyelven	választott nyelven vagy az anyanyelveden	angol nyelven
kelet		
fejedelem		king
szarvas		hunter
		to marry somebody
utód/leszármazott		



13. Olvasd el a szöveget! Válaszolj a kérdésekre!

Hol volt, hol nem volt, messze keleten élt egy híres fejedelem, Nimród. Két fia volt: Hunor és Magyar. Mindkettő kiváló vadász volt. Egyszer az ország határán vadásztak, amikor láttak egy szarvast. A fehér szarvast követték több napon át. Eljutottak egy szép vidékre. Ott táncoltak Dúl, az alán király lányai a szolgálóikkal. Feleségül vették őket. Hunornak és Magyarnak a két királylány jutott. Az országot pedig megfelezték. Nyugati fele jutott Hunor népének, azok voltak a hunok. A keleti fele jutott Magyar népének, ezek utódjait nevezték magyaroknak, az országot Szittyaországnak. Ez a szép monda szálljon tovább szájról szájra!
(Móra Ferenc: *Rege a csodaszarvasról* c. műve nyomán)

Hogy hívták a fejedelmet? _____

Hogy hívták a fejedelem két fiát? _____

Mit követtek? Milyen állatra vadásztak? _____

Kinek a lányait vették feleségül? _____

Kinek az utódai a hunok? _____

Kinek az utódai a magyarok? _____



14. Színezd ki a magyar lovast!





15. Monda és valóság. A monda valós eseményen alapul, de nem minden része igaz. Nézd meg a térképen a magyarok vándorlását!



Tegyél ✗ jelet a hamis, ✓ jelet az igaz állítások mellé!

A magyarok keletről jöttek.

A magyar törzsek nem találkoztak alán néppel.

A magyar őshaza az Urál hegység vidékén volt.

A hunok a magyarok mellett éltek.

A magyarok a besenyő nép támadása miatt menekültek Etelközbe.



16. Milyen mondákat ismersz?

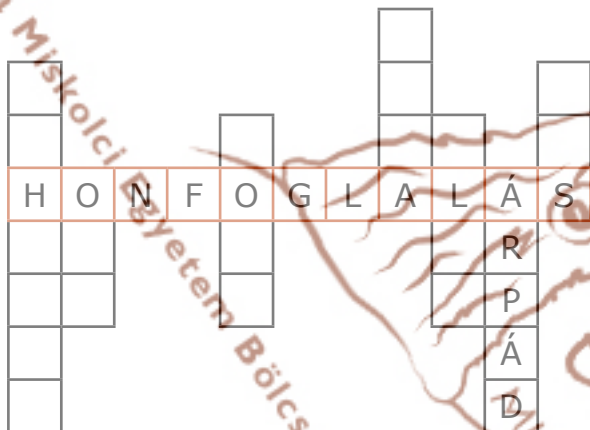
Monda, ami történelmi eseményről szól = történelmi monda.

Monda, ami egy nép származásáról szól = eredetmonda.

Miről szól a Te néped eredetmondája? Kik a szereplői?

17. Olvasd el a szöveget! Fejtsd meg a rejtvényt!

A magyarok Árpád vezetésével 895 körül foglalják el a Kárpát-medencét. Ezt nevezzük **honfoglalásnak**. A honfoglalás történetét Anonymus Gesta Hungarorum című krónikája beszéli el. E szerint hét magyar törzs érkezik a Kárpát-medencébe. A törzsek vezetői Árpád, Előd, Ond, Kond, Tas, Huba és Töhötöm.



18. Másold le a szövegből!

Mit csinál?, Mi történik? kérdésre felelő igék:

19. Mit tudsz az Árpád-házról? Nézz utána az interneten és a történelemkönyvedben!

20. Ki alapította Magyarországot? Egészítsd ki a mondatot!

Árpád vezér utódja volt Taksony. Taksony fia volt Géza.

Géza fiát a születésekor Vajknak nevezték.

A római katolikus keresztelésben kapta

az _____ nevet. Ő az első magyar király.

21. Húzd alá az előző feladat szövegében!

Húzd alá pirossal a **Ki?** kérdésre felelő főneveket!

Húzd alá kékkel a **Mi?** kérdésre felelő főneveket!

Nézd meg a Kezdés/Ismétlés szófaji szekrényét!

A pirossal aláhúzott szavak _____.

A kékkel aláhúzott szavak _____.





22. Rakd sorba a királyokat! Nézz utána az interneten, mikor éltek!



Szt. István



Mátyás



Károly Róbert



Szt. László

ábécé sorrend: _____

időrend: _____



23. Mit tudsz a Szent István bazilikáról? Nézz utána az interneten!

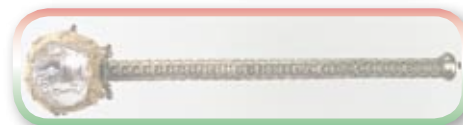
NEMZETI JELKÉPEINK

Magyarország nemzeti jelképeit és nemzeti szimbólumait az Alaptörvény írja le. Nemzeti jelképünk a nemzeti zászló, a magyar címer és a Himnusz. Nemzeti szimbólumaink közé tartozik a Szent Korona, a királyi jogar, az országalma, a kard és a Szózat.



24. Húzd alá a magyar nemzeti jelképek nevét!
Kösd össze a képet a szóval!

jogar, korona, kard, zászló, címer, Országház, országalma, Himnusz





25. Szóépítés.

Ez a Rockefeller Center New Yorkban. Itt van az ENSZ otthona (székháza). A híres épület előtt kétszáz zászló van. Az amerikai zászló és az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) zászlója mellett ott lobog a magyar zászló is.



Keressd meg a magyar zászlót a képen!

Melyik mondatban szerepel a magyar szó? Húzd alá a szövegben!

M A G Y A R

Hány betűből áll a szó? _____

Hány magánhangzó van a szóban? _____

Hány mássalhangzó van a szóban? _____

Hány szótagból áll a szó? _____



26. Keress szavakat az előző szövegből a szófaji táblázatba!

IGE (Mit csinál?)	FŐNÉV (KI?/MI?)	MELLÉKNÉV (Milyen?)



27. Hány zászló van a Rockefeller Center előtt? Írd le a számnevet betűvel és számmal!

A tőszámnév az élőlények, tárgyak dolgok számát fejezi ki, pl. egy, kettő, három, tíz.

A tőszámnév kérdése: Hány?, Mennyi?

BETŰVEL

ÖTSZÁZ

KÉTSZÁZ

EZER

SZÁMMAL

500

305

1100

28. Hol van a zászló? Írd a megfelelő névutót a kép alá!

alatt, mellett, fölött, között, mögött



29. Elemezd a mondatot mondatrészek szerint! Segítenek a kérdések!

A híres épület előtt kétszáz zászló van.

Mit állítok? ➡ állítás

Miről állítom? ➡ alany

Hány?/Mennyi (...van)? ➡ menyiségjelző

Hol (van)? ➡ helyhatározó

Milyen? ➡ minőségjelző

30. Szótározó. Egészítsd ki a táblázatot!

magyar nyelven	választott nyelven vagy az anyanyelveden	angol nyelven
sáv		flag
jelkép		
erő		
		hope
hűség		

Nemzeti jelképünk: a zászló

Magyarország nemzeti jelképe a piros-fehér-zöld színű, egyenlő sávokra osztott zászló. A piros szín az erő, a fehér a hűség, a zöld a remény jelképe. A háromszínű zászló 1848-tól nemzeti jelkép. Ott lobog az Országház tetején, nemzeti ünnepekkor a házak falára is kirakjuk.



31. Színezd ki a magyar zászlót! Rajzold le, színezd ki a te országod zászlóját!



32. Hol? Honnan? Hová? Válaszd ki a megfelelő toldalékot!

Nemzeti zászló lobog az Országház tetején.

Hol? A tetején. (tető + -je: E/3. birtokos személyjel + -n: határozórag)



Hol?

-n, -on,
-en, -ön

Honnan?

-ról, -ről



Hová?

-ra, -re

Az 1. képen Kócos a kör_____ van.

A 2. képen Kócos a kör_____ ugrik le.

A 3. képen Kócos a kör_____ ugrik fel.

Laci a villamos_____ utazik. Lilla a villamos_____ száll le. Peti a villamos_____ száll fel. Anna a busz_____ ül. Alex a busz_____ lép le.

Dani az Erzsébet tér_____ várja a barátját Palit. Pali késve érkezik a tér_____. Együtt mennek a tér_____ a moziba.



33. Figyeld meg Magyarország jelenlegi címerét!
Tegyél ✗ jelet a hamis, ✓ jelet az igaz állítások mellé!

Magyarország címere háromszög.

Magyarország címere zöld és kék színű.

Magyarország címerén fehér vonalak vannak.

Magyarország címerének tetején ott van a korona.

A címer legmagasabb pontján nem piros és fehér sávok váltakoznak.

A fehér kereszt nem a címer tetején van.



34. Írd le a Magyar Királyság régi (egyesített) címerét! Használd a leírásban az **alatt, **mellett**, **felett** névutókat!**



35. Csoportmunka.

Soroljátok fel Budapest hídjait! Készítsen a csoport térképet a hidakról! Találjátok ki, melyik hídról készült az alábbi kép! Írjátok le néhány mondatban a híd történetét!





36. Másold le a Himnusz első versszakát! Húzd alá a szövegben a **Kit?/**Mit?** kérdésre felelő tárgyragos szavakat!**

Isten, áldd meg a magyart _____

Jó kedvvel, bőséggel, _____

Nyújts feléje védő kart, _____

Há küzd ellenséggel; _____

Bal sors akit régen tép, _____

Hozz rá víg esztendőt, _____

Megbűnhődte már e nép _____

A múltat s jövőndőt! _____



37. Rendszerezd az igéket! Egészítsd ki a táblázatot!

	jelen idő	múlt idő
kijelentő mód		
felszólító mód	áldd	



38. Hallgassátok meg a Himnusz versként és zeneműként!

<http://www.nemzetijelkepek.hu/himnusz-letoltesek.shtml>



39. Olvasd el a mellékletben a Himnusz teljes szövegét! Jelöld a térképen a versben szereplő földrajzi neveket!





40. Olvasd el a mellékletben a Himnusz teljes szövegét! Pótold a versben szereplő személynevek hiányzó betűit!

BE__EGUZ

ÁR__

M__TY__



41. Írd le a Himnuszban szereplő szavak ellentétét!



42. Miről szól a Te országod himnusza? Írd le!



43. Kösd össze a képeket a megfelelő szavakkal!

korona

palást

kard



együttműködés
Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
egyetthalado@uni-miskolc.hu



44. Egészítsd ki a szöveget a zárójelben lévő szavak segítségével!

A magyar korona két _____ (rész) áll.

A Szent Koronát sokáig a Nemzeti Múzeum _____
(előcsarnoka) állították ki.

Majd 2000. január 1-jén szállították át az _____ (Országház).

A korona _____ (arany) készült.

A _____ (korona) több kép látható.



45. Alkoss az ország szóval összetett szavakat! Melyik szót látod a képen?

ház, magyar, alma, hát, anya, gyűlés, határ



MAGYARORSZÁG A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN, AZ EURÓPAI UNIÓBAN



46. Olvasd el a szöveget!

A Kárpát-medence több országnak és népnek ad otthont. A Kárpát-medence közepén helyezkedik el a magyar nemzet állama: Magyarország. A szomszédos országok: Ausztria, Szlovákia, Ukrajna, Románia, Szerbia, Horvátország és Szlovénia. Magyarország területe 93 030 km², lakóinak száma 2013-ban: 9 906 000 fő¹. Magyarország államformája: köztársaság, fővárosa: Budapest.

Másold le a számokat betűvel!

2013: _____

93 030: _____

9 906 000: _____

¹ Forrás: KSH. I.I. népesség, népmozgalom (1949-) 2013-ra vonatkozó adata (http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_hosszu)

**47. Válaszolj az előző feladat szövege alapján!**

Hol helyezkedik el Magyarország? _____

Hány országgal szomszédos? _____

Mi Magyarország fővárosa? _____

**48. Válaszolj a kérdésekre!**

Hol helyezkedik el a Te országod? _____

Melyik országokkal szomszédos? _____

Mi a fővárosa? _____

**49. Színezd piros-fehér-zöldre Magyarország területét! Nevezd meg a szomszédos országokat! Használd a földrajz- vagy történelematlazodat!**

együttműködő
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN
Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Intézetében.
egyutt@uni-miskolc.hu



50. Írd le a szomszédod nevét!
Használd az irányok jelölését is!

Elöttem ül

↑ mögött



← jobbra

→ balra

↓ előtt



51. Ki a szomszédod?
Gyakorold a névszójeleket!

az én szomszédom

a mi

a te

a ti

az ő

az _____ szomszédjuk

Ragozd el önállóan a barát szót!

az én barátom



52. Több szomszédod van!

A több birtokot a birtoktöbbsítő jel (-i, -ai, -ei, -jai, -jei) fejezi ki.

Az én szomszédaim Amerikából jöttek.

szomszéd-

szótő



-ai-

birtoktöbbsítő
jel



-m

birtokos
személyjel

osztálytárs-

szótő



birtoktöbbsítő
jel



birtokos
személyjel

testvér-

szótő



birtoktöbbsítő
jel



birtokos
személyjel



53. Mi van a szekrényedben? Írj szót a fenti szerkezet szerint!



54. Egészítsd ki az országok nevét!

A _SZT_ _IA, N _METO_ _SZ_ _G, SZ _OVÉ_ _IA, UK _AJNA, _OMÁN_ _A,
HOR _AT_ _RSZ_ _G, SZ _OVÁ_ _IA, SZER _IA

Melyik a kakukktojás? _____

Miért? _____



55. Melyik ország fővárosa? Nézd meg a térképeden a szomszédos országok fővárosát!

FŐVÁROS	⇒	ORSZÁG
Bécs	⇒	
Budapest	⇒	
Bukarest	⇒	
Zágráb	⇒	
Kijev	⇒	
Pozsony	⇒	
Belgrád	⇒	
Ljubljana	⇒	

Készült a Miskolc Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.



56. Ország-város-fiú-lány-növény-állat. Egészítsd ki a táblázatot, írd példákat a megadott kezdőbetűvel!

	Ország	Város	Fiú	Lány	Növény	Állat
M	Magyarország	Miskolc	Máté	Mária	mandula	majom
A						
B						
F						
N						
T						
K						



57. Válaszolj a kérdésekre az előző táblázat alapján!

Milyen színnel jelöltük a tulajdonneveket? _____

Milyen színnel jelöltük a közneveket? _____

Milyen csoportjai vannak a tulajdonneveknek? _____



58. Nézd meg a térképen a Magyar Királyság és a mai Magyarország területét! Színezd sárgára a Magyar Királyság területét, pirosra Magyarországot!

A Magyar Királyság területe 325 411 km² volt.
A II. világháborút lezáró trianoni szerződés (1920-ban) jelölte meg az új határokat. A mai Magyarország területe 93 030 km².



59. Mely területek tartoztak a Magyar Királysághoz? Nézd meg a 34. feladatot!



60. Mit tanultál történelemből az I. világháborúról? Kik voltak a győztes és kik a vesztes államok?

2. Mist



61. Melyik a kisebb, melyik a nagyobb? jelöld a matematikában ismert jelekkel ($>$, $<$)! Használd a térképedet!

Magyar Királyság területe

Magyarország területe

Az Európai Unió területe

Magyarország területe

Szlovénia területe

Magyarország területe

Szlovénia területe

Szlovákia területe

Románia területe

Ausztria területe



62. Alkoss hasonlító mondatot a megadott mintára! Használd a nagyobb, mint/kisebb, mint szerkezetet!

Magyarország területe nagyobb, mint Albánia területe.

MEK



63. Húzd alá a mellékneveket! Fokozd a mellékneveket!

nagy alacsony táska magas jó rossz Máté hideg sárga

Az alapfokú melléknéven nincs toldalék, pl. gyors.

A középfokú melléknév toldaléka -bb, -abb, -ebb,

pl. gyorsabb.

A melléknév
kérdése: **Milyen?**

alacsony  _____

[illegible]



64. Kösd össze az alapfokú melléknevet középfokú párjával!

szép sok hosszú csúnya
lassú gyors
rövid kevés könnyű nehéz
nehézebb szebb gyorsabb rövidebb
hosszabb csúnyább könnyebb
több kevesebb lassabb

Írd le az alapfokú mellékneveket ellentétpárokbán!

1. szép ↔ csúnya
2. _____ ↔ _____
3. _____ ↔ _____
4. _____ ↔ _____
5. _____ ↔ _____



65. Szótározó. Egészítsd ki a táblázatot!

magyar nyelven	választott nyelven vagy az anyanyelveden	angol nyelven
		World War II.
		to avoid sg.
együttműköd(ik)és		
szén		
acél		
közösség		
csatlakozik		



66. Olvasd el a szöveget!

Magyarország az Európai Unióban

A II. világháború után az európai államok egy újabb háború elkerülésére törekedtek. Ezért szorosabb együttműködést alakítottak ki az országok. 1951-ben alapította Belgium, Hollandia, Luxemburg, Franciaország, Németország és Olaszország az Európai Szén- és Acélközösséget. Ez a hat ország alapította később az Európai Gazdasági Közösséget (EKG). Egyre több ország csatlakozott az Európai Közösségekhez (EK). Így 1993-ban alakult meg az Európai Unió (EU). Magyarország 2004-től (teljes jogú) tagja az Uniónak. Jelenleg 28 tagállama van az EU-nak. A legfiatalabb tagállam Horvátország, 2013. július 1-jén csatlakozott.



67. Másold le a 66. feladat szövegéből a középfokú mellékneveket!



68. Válaszolj a kérdésekre egész mondatokkal!

Melyik világháború után alakítottak együttműködést az európai államok?

Milyen közösségeket hoztak létre?

Mikor alakult meg az Európai Unió?

Mikor csatlakozott Magyarország az EU-hoz?

Hány tagállama van az EU-nak jelenleg?



69. Keresd meg a szövegben a betűszókat!

A hosszú neveket/kifejezéseket rövidítjük a szavak kezdőbetűivel: ez a betűszó.



70. Keress a környezetedben betűszókat!



71. Mely országok tagjai az Európai Uniónak? Keresd meg az interneten! Írd le!



Magyarország az ENSZ-ben

Melyik feladatban olvastál az ENSZ-székházról?



FŐNÉV

tulajdonnév, földrajzi név: _____

tulajdonnév, intézménynév: _____

tulajdonnév, betűszó: _____

köznév:

MELLÉKNÉV: _____

IGE: _____



75. Kócos megette a szavakat, csak a toldalékok maradtak. Keresd meg a 73. feladat szövegében a szótöveket!

- _____ o k (többes szám jele)
- _____ i (birtoktöbbséítő jel)
- _____ e (E/3. birtokos személyjel)
- _____ a (E/3. birtokos személyjel)
- _____ ott (múlt idő jele, E/3. kijelentő mód, alanyi ragozás)



76. Írd le a tőszámnevet, majd alkoss sorszámnevet!

A sorszámnev az élőlények, tárgyak dolgok valamely sorrendben elfoglalt helyét fejezi ki, pl. első, második, harmadik, tizedik.

A sorszámnev kérdése: Hányadik?

A sorszámnev toldaléka: -adik, -odik, -edik, -ödik, kivétel: első, második.

- 1: _____ ➡ _____
- 6: _____ ➡ _____
- 11: _____ ➡ tizenegyedik
- 15: _____ ➡ _____
- 52: _____ ➡ _____
- 100: _____ ➡ _____



77. Mikor csatlakozott Magyarország az ENSZ-hez?

Írd le a dátumokat! Tegyél ✓ jelet az igaz állítások mellé!

1945. október 24-én = 1945. X. 24-én = 1945. 10. 24-én

Ezerkilencszáznegyvenöt október huszonnegyedikén

2013. július 1-jén = _____ = _____

1956. december 14-én = _____ = _____

2001. május 2-án = _____ = _____

1999. augusztus 20-án = _____ = _____

(Figyeld meg! 1: egy > elseje, 2: kettő > másodika!)

Etnikai csoportok a Kárpát-medencében



Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYÜTTTALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN
egyutthalado@uni-miskolc.hu



TÖBBSÉG ÉS KISEBBSÉG

1. Kik élnek a Kárpát-medencében?

magyar

szótő

-k, -ak,
-ok, -ek, -ök

többes szám
jele

népnevek: magyar, szlovák, ukrán, román, szerb, horvát, szlovén, osztrák

A Kárpát-medencében élnek magyarak.



2. Olvasd el a szöveget! Válaszolj a kérdésekre!

A Kárpát-medence több népnek és országnak ad otthont. A Kárpát-medence közepén helyezkedik el Magyarország. Magyarok azonban nemcsak Magyarország területén élnek, hanem a szomszédos országokban és távoli országokban is. Megközelítőleg 15 millió magyar él a világban. Körülbelül 10 millió magyar él Magyarországon, 2,5 millióan a szomszédos országok lakói és kb. 2,5 millió magyar él távoli országokban.

Hány magyar él összesen a világban? _____

Hány magyar él a szomszédos országokban? _____

Hány magyar él távol a világban? _____



3. Keresd meg a szövegben!

közeli szó rokon értelmű párja: _____

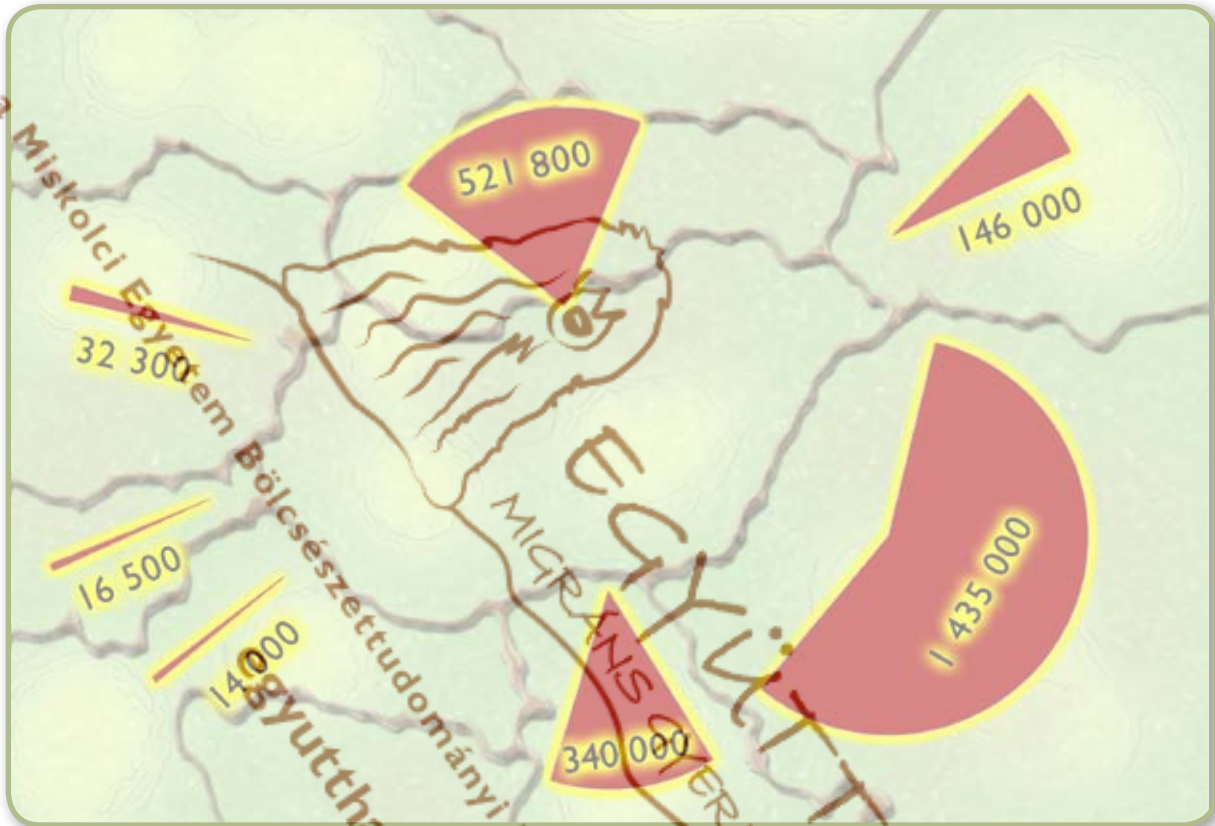
messzi szó rokon értelmű párja: _____

megközelítőleg szó rokon értelmű párja: _____

közeli szó ellentétes jelentésű párja: _____

(meg)hal szó ellentétes jelentésű párja: _____

4. Nézd meg a térképet! Állítsd csökkenő sorrendbe az országokat magyar lakosságuk szerint!



5. Miért laknak magyarok a szomszédos országokban? Beszéljétek meg! Nézd meg a 27. oldalon az 58. feladatot!

6. Olvasd el a szöveget! Húzd alá a szövegben a **többség**, **kisebbség** szavakat!

A magyarok többsége Magyarországon él. Ők Magyarországon a többséget alkotják. Más országokban magyarok kevesen vannak. Ők más országokban kisebbséget alkotnak.

magyar nyelven	választott nyelven vagy az anyanyelveden	angol nyelven
		minority
		majority



7. Egészítsd ki a leírást! Jelöld az ábrán zölddel a többséget, kékkel a kisebbséget!

alapfok: _____ ➡

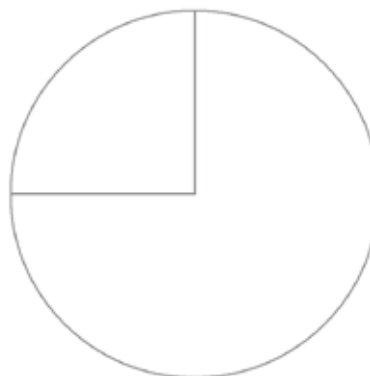
középfok: _____

+ -ság/-ség névszóképző = **többség**

alapfok: _____ ➡

középfok: _____

+ -ság/-ség névszóképző = **kisebbség**



8. Milyen kisebbségek vannak?

Az ENSZ 3 féle kisebbséget határoz meg: a) nyelvi (nemzeti) kisebbséget, b) etnikai kisebbséget, c) vallási kisebbséget.

Az a) **nemzeti kisebbség** az államot alkotó többséghez képest számbeli kisebbségben van; elszakadt eredeti országától, de megőrizte az anyaország nyelvét és kultúráját.

A b) **etnikai kisebbség** mögött nem áll anyaország.

A c) **vallási kisebbség** a többség vallásától eltérő valláshoz tartozó személy vagy csoport.

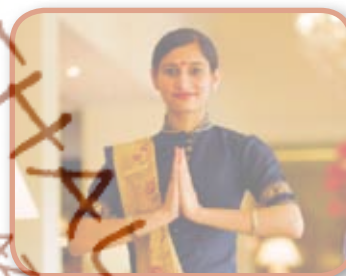
Hová tartoznak a képen látható személyek? Húzd alá!



Magyarországon:
többség/kisebbség
Afganisztánban:
többség/kisebbség



Magyarországon:
többség/kisebbség



Magyarországon:
többség/kisebbség
Indiában:
többség/kisebbség



9. Hogyan beszélnek itthon és külföldön a magyarok? Csoportosítsd a határozószókat a toldalékuk szerint!

gyorsan, magyarul, olaszul, angolul, kínaiul, lassan, hangosan, vietnámiul, szépen, érdekesen

--	--	--

10. Húzd alá a határozószókat!

alszik, él, asztal, halkan, melegen, én, csúnyán,
rosszul, okosan, tanul, oroszul, hidegen, jól

A határozószó
kérdése: **Hogyan?**

Keress ellentétes jelentésű határozószókat!

11. Keress határozószó + ige szerkezetet a mondatokban!

Hunor és Magyar feleségül vette Dul király lányait. _____

Árpád vezért a törzsfők vezérül választották. _____

István király vendégül látta a velencei követet. _____

Alkoss a szerkezetekkel önálló mondatokat!

12. Hogyan beszélnek itthon és külföldön a magyarok? Hallgass bele a Geolingua hangoskönyveibe! Nézd meg a térképeket!

➡ http://geolingua.elte.hu/index_hu.html

13. Írj rövid fogalmazást!

Amikor először hallottam magyarul beszélni valakit

14. Keresd meg az összetartozó szavakat!

vallási, közösség, gyakorol, hit, vallás

Mit csinál? hisz (ige) – Mi? _____ (főnév)

Mit csinál? vall valamit (ige) – Mi? _____ (főnév) – Milyen?
_____ (melléknév)

Mit csinál? _____ valamit (ige) – Mi? gyakorlás (főnév)

Milyen? közös (melléknév) – Mi? _____ (főnév)



15. Olvasd el a szöveget! Egészítsd ki a táblázatot!

Magyarországon a domináns (többségi) vallás a katolikus. Összesen 3 871 881 fő tartozik ehhez a vallási csoporthoz. Többségük (3 691 348 fő) római katolikus, 179 176 fő görög katolikus. A római katolikus vallást Szent István, Magyarország első királya tette az állam vallásává. A protestáns vallások (református, evangélikus) csak a 16. századtól terjedtek el Magyarországon. A lakosság kisebb része tartozik oda. 1 153 442 református és 214 965 evangélikus él országunkban. Az orthodox keresztények vallási kisebbséget alkotnak, mivel 13 710-en élnek Magyarországon. Régen az izraelita vallási közösség is nagyobb létszámú volt, ma 10 965 fő tartozik ehhez a valláshoz. Másféle vallást (pl. mohamedán, baptista, unitárius stb.) 167 231 személy gyakorol. Ateista (nem hisz istenben) 147 386 fő.¹

Magyarország lakosságának vallása	
katolikus összesen	
római katolikus	3 691 348
görög katolikus	179 176
református	
evangélikus	
orthodox keresztény	
izraelita	
más felekezet	167 231
nem tartozik felekezethez	1 659 023
ateista	



16. Válaszolj a kérdésekre!

Te melyik valláshoz tartozol? _____

Ez a vallás Magyarországon többségi vagy kisebbségi vallás? _____

Ez a vallás a Te országodban többségi vagy kisebbségi vallás? _____

Van-e más (a tiédőtől eltérő) vallású barátod? _____

¹ KSH, Népszámlás, 2011.

17. Mutass be egy híres embert a Te vallásodból! / Mutasd be a Te vallásod egyik híres alakját! Kérj segítséget a szüleidtől!

2. Miskolc

18. Csoportmunka.

Alkossatok 3 fős csoportokat! Mindenki válasszon egy személyt az alábbiak közül. 4-5 mondatban mutassa be a választott személyt (Ki ő?, Mikor élt?, Milyen vallású?, Mit csinált? Miről híres?). Egy hetet kaptok a feladatra! Használjatok könyveket, internetet! Az egyik órán a csoportok mutassák be egymásnak a személyeket!

1. csoport: Mahatma Gandhi, Teréz anya, Mohamed próféta
2. csoport: A dalai láma, Ferenc pápa, II. Tivadrosz alexandriai pápa
3. csoport: Szent Cirill, Szent István, Lao-ce

Én vagyok

FELADÓ

MEKEK AZ ISKOLÁBAN

Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudomány

alado@uni-miskolc.hu

Intézet

A HAZÁNKBAN ÉLŐ NEMZETISÉGEK KULTÚRÁJA ÉS HAGYOMÁNYAI

19. Szótározó. Egészítsd ki a táblázatot!

magyar nyelven	választott nyelven vagy az anyanyelveden	angol nyelven
		nationality/citizenship
		ethnicity
		ethnic group

20. Olvasd el a szöveget!

Húzd alá az **állampolgár**, **nemzetiség**, **kisebbség** szavakat a szövegben!

Magyarország lakossága 9 937 628² fő. Az ország lakosainak többsége magyar állampolgár, de más országok állampolgárai is élnek itt. A magyar állampolgárok többsége magyar nemzetiségű, kisebb részük valamely (nyelvi vagy etnikai) kisebbség tagja. Ezeket a kisebbségeket nemzetiségeknek nevezzük. Magyarországon 13 hazai nemzetiség van: bolgár, cigány, görög, horvát, lengyel, német, örmény, román, ruszin, szerb, szlovák, szlovén, ukrán. A hazai nemzetiségek régóta a Kárpát-medence lakói.

21. Töltsd ki az útleveledet!

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG

ÚTLEVÉL
PASSPORT

Típus / Type / Type: **P** Kód / Code / Code: **HUN** Chévilékszám / Passport No. / Passport No.: **123456789**

Családi név / Surname / Name (1): **Kovács**

Előnév / Given name / Prénom(s) (2): **János**

Állampolgárság / Nationality / Nationalité (3): **Magyar**

Születési családi és utónév / Surname and given name at birth / Nom(s) de naissance et prénom(s) (5): **Kovács János**

Nem / Sex / Sexe (6): **F** Születési hely / Place of birth / Lieu de naissance (7): **Budapest**

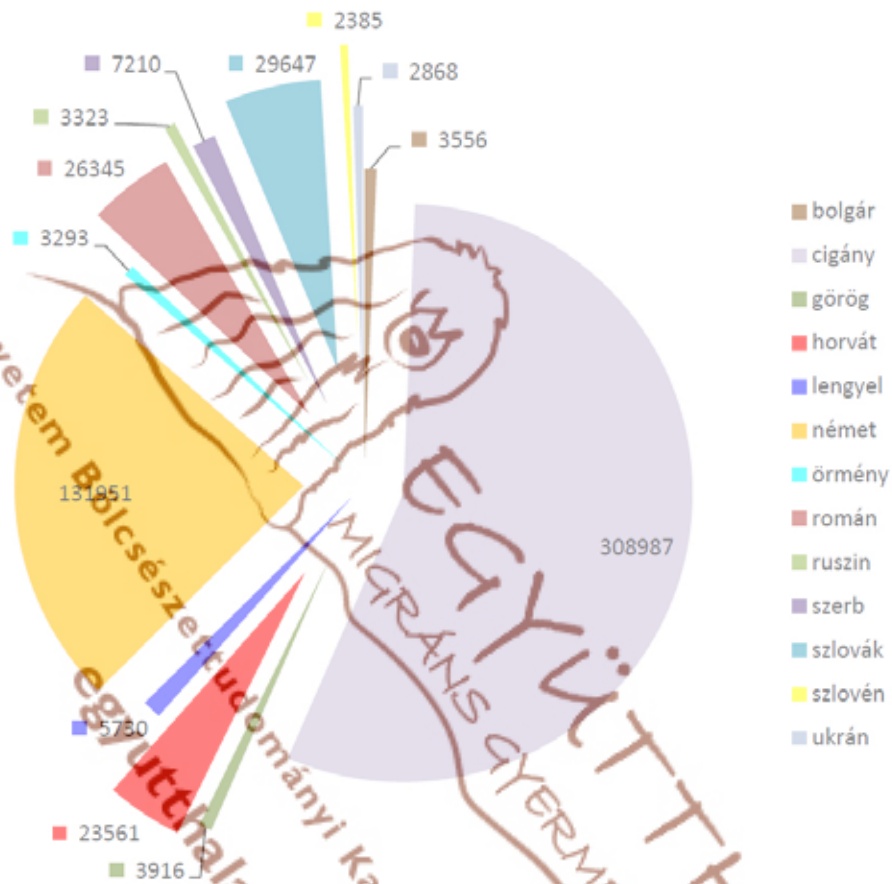
Kiadás dátuma / Date of issue / Date de délivrance (8): **2011.01.01** Születési idő / Date of birth / Date de naissance (9): **2000.01.01**

Érvényességi idő / Date of expiry / Date d'expiration (10): **2016.01.01** Aláírás / Signature / Signature (11): **[Signature]**

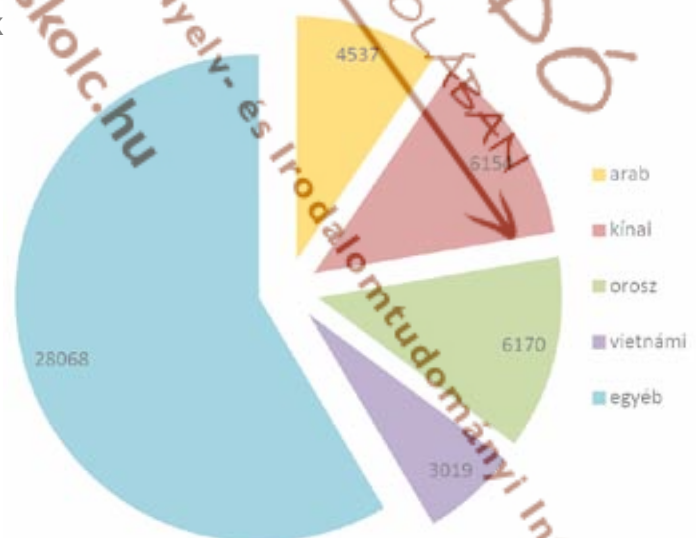
Kiadó hatóság / Authority / Autorité (4): **BM Központi Hivatal**



22. Állítsd csökkenő sorrendbe a nemzetiségeket a létszámuk szerint!



23. Milyen etnikai csoportok élnek még Magyarországon? Állíts a létszámuk alapján növekvő sorrendbe őket!



**24. Válaszolj a kérdésekre egész mondattal!**

Melyik országban laksz? _____

Mi az állampolgárságod? _____

Melyik nemzetiséghez tartozol? _____

Milyen nyelven beszélsz? _____

Mi az anyanyelved? _____

**25. Hol használod a különböző nyelveket? Válassz a különböző nyelveknek egy-egy szint! Színezd ki a képeket annyi színnel, amennyi nyelvet használasz!**

1. otthon, 2. az iskolában, 3. utazáskor, 4. szabadidőmben, 5. álmaimban

**26. Mutasd be egy külföldi/más nemzetiségű barátodat! (Hogy hívják?, Milyen származású?, Milyen nemzetiségű? Milyen nyelven beszél? Mit csinál/Mi a foglalkozása?, Mit csináltok együtt?)**

SOKSZÍNŰ NÉPVISELETEK

27. Kösd össze a szavakat a ruhadarabokkal! Színezd ki a női ruhadarabokat!



cipő
zokni
szoknya
blúz
öv
mellény
hajszalag
nadrág
ing
póló
derékszíj



28. Mi van Tomin? Milyen színű Tomi ruhája a 27. feladatban? Írd le!

29. Társasjáték. Mit visel ez a fiú? Öltöztess fel a padtársaddal ezt a fiút!

Mit visel ez a fiú? – kérdezd meg a padtársadtól.

A padtársad mond egy ruhadarabot (pl. piros cipő).

Te lerajzolod. Majd te mondasz egy ruhadarabot, azt a padtársad rajzolja le.

Írd le, milyen ruhát adtatok rá!

30. Csoportmunka. Ismételjétek át a tájegységekről a Honismeret I.-ben tanultakat a térkép alapján!



31. Olvasd el a szöveget! Karikázd be benne a kétjegyű mássalhangzókat!

A népviselet tájegységenként, népcsoportonként, nemeként és életkoronként is különbözik. Másféle a matyók népviselete és más a székelyeké. A gyermekek ruhái általában színesebbek, mint a felnőttek öltö-zete. A hétköznapi viseletek általában egyszerűbbek, mint az ünnepi viseletek. A női népviseletek része általában a szoknya, kötény, ing, vállkendő, fejkendő, papucs. Téli ruha a ködmön és a csizma. A férfi népviseletek része általában a nadrág, mellény, kabát (szűr, bunda) és a csizma.

Írj le két olyan szót, amit bekarikáztál!





32. Csoportosítsd a szavakat!

palóc, férfi, Felvidék, sváb, Dunántúl, Erdély, nő,
gyermek, matyó, fiatal, öreg, Alföld, Székelyföld

tájegység: _____

nép csoport: _____

nem: _____

életkor: _____



33. Alkoss főnévből melléknéveket!

Kimásoltam a szövegből néhány melléknévet: hétköznapi, ünnepi, női, téli

Figyeld meg, mindegyik szó i-re végződik! Ez a toldalék (-i) főnévből melléknévet hoz létre (melléknévképző).

pl. Mi? hétköznapi (főnév) ➡ Milyen? hétköznapi (melléknév)

_____ (főnév) ➡ ünnepi (melléknév)

_____ (főnév) ➡ női (melléknév)

_____ (főnév) ➡ téli (melléknév)

_____ (főnév) ➡ nyári (melléknév)

menyasszony (főnév) ➡ _____ (melléknév)

utca (főnév) ➡ _____ (melléknév)

Az -i melléknévképző tulajdonnévből is melléknévet hoz létre. De vigyázz, a tulajdonnév szókezdő nagybetűje helyett a melléknévet kisbetűvel írunk!

Mezőkövesd (főnév, tulajdonnév, földrajzi név) ➡ mezőkövesdi viselet

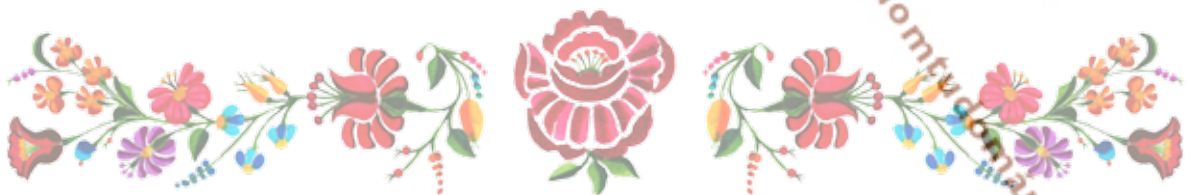
Kalotaszeg (főnév, tulajdonnév, földrajzi név) ➡ _____ ing

Buják (főnév, tulajdonnév, földrajzi név) ➡ _____ szoknya

Udvarhelyszék (főnév, tulajdonnév, földrajzi név)

➡ _____ vőlegény

Kalocsa (főnév, tulajdonnév, földrajzi név) ➡ _____ minta





34. Olvasd el a szöveget!

A szűr egy gazdagon díszített kabát. A birka szőréből (gyapjúból) készült. A parasztság egyik legdrágább ruhadarabja. Az Alföldön, a Dunántúlon és Erdélyben is viselték a férfiak. A különböző tájegységeken azonban másként díszítették.

Írd a kép mellé a megfelelő helyre a szavakat!

csizma, szűr,
gatya, ing,
kalap



BAKONYJÁKÓI KANÁSZLEGÉNY



35. Tegyel ☒ jelet a hamis, ☒ jelet az igaz állítások mellé!

- A szűr pamutból készül.
- A birka szőrét gyapjúnak nevezzük.
- A szűr fehér színű.
- A szűrt férfiak és nők is viselik.
- Szűrt csak a Dunántúlon viselnek.
- Bakonyjákó a bakonyi tájegységben van.
- A bakonyi tájegység a Dunántúlon van.



36. Egészítsd ki a leírást!

A kanász _____ színű kalapot visel. Ruhájának _____ darabja a szűr, amely _____, _____ színnel díszített.

A szűrön _____ motívumok is vannak, pl. tulipán.

A _____ t nemzetiszín szalag fogja össze. A kanász inge és bő _____ fehér, bőr csizmája _____.



37. Mit csinál a kanász?

A kanász régi foglalkozás. A kanász (disznópásztor) disznókat őriz, eteti, itatja, gondozza őket. A pásztorok munkáját puli kutya segíti: tereli az állatokat.

Melyik állat a disznó? Írd az állatok nevét a kép alá!



38. Húzd alá azonos színnel az azonos jelentésű szavakat (szinonimákat)!

sertés, tehén, szarvasmarha, birka, disznó,
malac, bika, üsző, juh, bárány, boci, bari



39. Olvasd el a szöveget! Keresd meg a térképen Sárközt!

A Dunántúl egyik kisebb tájegységét Sárköznek nevezzük. A Sárköz központja öt település: Decs, Ócsény, Sárpilis, Alsónyék és Bába. A decsi lányok a fejükön virágos **pártát** viselnek. Nyakukon gyöngyös a **gallér**. Kék **szoknyájuk** pirossal, arannyal díszített. **Kötényükön** selyem rojt lóg.



DECSI LEÁNYVISELET

párta

gallér

kötény

rojt

szoknya

40. Alkoss a tulajdonnévből melléknevet az -i képzővel!

főnév (tulajdonnév) ➡ melléknév

Decs ➡ decsi

Dunántúl ➡ _____

Sárköz ➡ _____

Őcsény ➡ _____

Sárpilis ➡ _____

Alsónyék ➡ _____

Báta ➡ _____

41. Alkoss a főnévből melléknevet az -s/-os/-es/-ös képzővel!

főnév (köznév) ➡ melléknév

virág ➡ virágos

gyöngy ➡ _____

rojt ➡ _____

szín ➡ _____

dísz ➡ _____

minta ➡ _____

fodor ➡ _____

42. Melyik a kakukktojás? Miért?

selyem, bőr, gyapjú, bársony, farmer, posztó, vászon

43. Mivel díszített? Írd le a szavak -val/-vel ragos alakját!

Vigyázz! A -val/-vel rag hasonul a szótő végén lévő mássalhangzóhoz (pl. piros + val ➡ pirossal)!

sárga ➡ sárgával

fekete ➡ _____

szalag ➡ _____

kék ➡ _____

zöld ➡ _____

pántlika ➡ _____

arany ➡ _____

virág ➡ _____

44. Csoportmunka. Nézzétek meg a Dunántúl más tájegységeit, más népviseleteit! Mutassatok be egy választott népviseletet!

45. Olvasd el a szöveget! Kösd össze a szavakat a ruhadarabokkal!

A Felvidék és az Alföld határán élnek a matyók. A matyó vidék központja Mezőkövesd, kisebb települései: Szentistván és Tard. A legények és a lányok gazdagon hímzett ruhában járnak. A legény fején színes pántlikával díszített kalapot hord. Az inge az ujjá virágos, hímzett. Nyakán hímzett nyakkendő van. Mellénye fekete, gatyája fehér. Hosszú, rojtos, fekete kötényt visel. Ezt a kötényt surcnak nevezik. Csizmája fekete és bőrből van.



MEZŐKÖVESDI MATYÓ LEGÉNY

kalap
mellény
ing
kötény
nyakkendő

46. Válaszolj a kérdésekre az előző szöveg alapján!

Melyek a matyó települések? _____

Mit visel a fején a matyó legény? _____

Mit visel a nyakán? _____

Milyen színű a mellénye? _____

Minek hívják a kötényt? _____

Milyen színű a csizmája? _____

47. Másold le a 45. feladat szövegéből az **-s/-os/-es/-ös** képzős mellékneveket!

48. Alkoss a példa alapján mondatokat a megadott szavakkal!

Miből készül/van? valami(ból/ből) készül/van Csizmája fekete és bőrből van.

(kötény): _____

(szűr): _____

(mellény): _____

(nadrág): _____

49. Írj rövid fogalmazást, mit viselsz! Miből készültek a ruháid?

50. Olvasd el a szöveget! Írd a ruhadarabok nevét a vonalra!

A hétköznapi és az ünneplő viselet minden vidéken különbözik egymástól. A matyó menyecske fején **kendő** van. A kendőn nagy, színes rojtok vannak. A rojtok gyapjából készülnek. A lányok „blúzá” lityának nevezik. A **litya** és a szoknya is színes, **csipke** és **pántlika** díszíti. A nők is viselnek **surcot**. A lábukon himzett papucs van. Az ünnepi viselet része a vállkendő is.



MEZŐKÖVESDI MATYÓ MENYECSKE UTCAI

ÉS

ÜNNEPI VISELETE

51. Válaszolj a kérdésekre!

Milyen színűek a szoknyán a pántlikák? _____

Milyen színű a papucs? _____

Csak a nők hordanak surcot? _____

Hogyan nevezik a lányok blúzáját? _____

Melyik ruhadarabon látod a magyar címet? _____

52. Csoportosítsd a szavakat!

vállkendő, fejkendő, kötény, papucs, csizma, kalap, gatyá, szoknya

	egyszerű szó	összetett szó
női viselet		
férfi viselet		

53. Olvasd el a szöveget! Keresd meg a térképen a Palócföldet!

A Felföld lakói a palócok. Palócföld nagy területen fekszik, ezért az egyes települések népviselete is eltérő. Palócföld települései közül Hollókő, Rimóc, Kazár, Vizslás, Buják viseletei az ismertebbek.

54. Alkoss a tulajdonnévből melléknevet az -i képzővel!

főnév (tulajdonnév) ➡ melléknev

Felföld ➡ felföldi

Hollókő ➡ _____

Kazár ➡ _____

Vizslás ➡ _____

Buják ➡ _____

Rimóc ➡ _____



55. Egészítsd ki a szöveget a kép alapján!



KAZÁRI LEGÉNY ÜNNEPLŐ VISELETE

ÉS

KAZÁRI ÚJMENYECSCKE VISELETE

A kazári legény _____ színű kalapot visel. Inge és gatyája _____ színű, vászonból van. Mellénye fekete, gombokkal és zsinórok _____.

Ezt a mellényt lajbinak nevezik. A kazári legény fekete bőr _____ t hord.

A kazári menyecske fején rózsás főköti van.

Vállán _____ színű rojtos _____ t visel.

Derekán színes szalag, lábán fekete _____.

Ruháját a magyar nemzeti színek: _____,

_____, _____ jellemzik.



56. Mutasd be a Te népviseletedet!

57. Olvasd el a szöveget! Pótold a képről a hiányzó szavakat!

Az egyik családi ünnep az esküvő. Az esküvői ruháról minden lány álmodik. A hollókői menyasszony ilyen ruhát visel:

Fején virágos **koszorú** van. A ruhája fehér. Az **ingváll** ujját szalagok díszítik. Vállán fehér kendőt hord. A derekán színes **szalag** van. Szoknyája ráncos. A **szoknya** alatt több alsószoknya van. Kezében **keszkenőt** (kézbe való kendőt) tart.



HOLLÓKŐI MENYASSZONY

58. Húzd alá az 57. feladat szövegében az igéket!

**59. Mit viselt édesanyád és édesapád az esküvőjén?
Írd le a ruhájukat!**

60. Másold le az 57. feladatból a mellékneveket!

61. Csoportmunka.

a) Az esküvő után a menyasszonyt átkísérik a vőlegény házába. A menyasszony viszi magával a kelengyét egy ládában. Mi van a ládában?

Keressetek fotót/készítsetek rajzot a kelengyeládáról! Nézzétek meg lexikonban/interneten a **kelengye** szót! Írjátok/rajzoljátok le/rakjátok össze egy kelengyét!

b) Játsszatok népi körjátékot! Nézzetek utána az **Elvesztettem keszkenőmet, szidott anyám érte...** c. körjátéknak!

c) Nézzetek utána, ki írt a Jó palócok és tót atyafiakról!

62. Olvasd el a szöveget! Írd a kép mellé a ruhadarabokat!



ELLENDI SVÁB LEÁNY

A Magyarországon élő nemzetiségek egyik (német) csoportját svábnak nevezzük. A sváb népviselet magyar és a német hagyományokat kapcsol össze. Ez a lány a fején pártát visel. Szoknyája fekete bársonyból van, virágokat hímeztek rá. 2 vállkendője van. Az egyik fehér csipke. A másik vállkendő színes, fekete csipke van rajta. A kötélyn piros rózsák vannak.

63. Keresd meg a térképen Ellend települést!

Melyik városhoz van közel? _____

Melyik megyében van? _____

Melyik tájegységhez tartozik? _____



64. Olvasd el a szöveget! Tegyél ✗ jelet a hamis, ✓ jelet az igaz állítások mellé!

Magyarországon több délszláv nemzetiség is él. A bosnyákok, akik többsége muzulmán vallású; és a sokácok, akik többsége római katolikus vallású. A délszlávok Magyarország déli megyéiben élnek.

A mohácsi bosnyák férfi fekete kalapot visel. Fehér inget hord. Szűrje fekete, piros, zöld, kék színekkel hímzett. Vászongatyát hord és fekete csizmát.

A mohácsi sokác nő fején kendő. Fehér inge hímzett. Szoknyája és köténye színes, virágos. Lábán „bütykös” harisnya.



BOSNYÁK FÉRFI VISELETE



SOKÁC NŐI VISELET

ÉS

A bosnyákok és a sokácok délszláv nemzetiségek.

A férfi bosnyák népviseletet hord.

A nő bosnyák népviseletet hord.

A férfi fehér kalapot visel.

A férfi gatyája selyemből van.

A nő kendője selyemből van.

A nő szoknyája virágos.

A nő harisnyát visel.

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

Együttműködő

MIGRÁNS GYERMEK AZ ISKOLÁBAN

egyutehalado@uni-miskolc.hu

65. Figyeld meg a szó családját!

bütyök 'dudor'

bütyök (főnév) + -s/-os/-es/-ös

(melléknévképző)

⇒ bütykös (melléknév)



66. Keresd meg a térképen Mohácsot! Válaszolj a kérdésekre egész mondattal!

Melyik megyében van Mohács? _____

Melyik tájegységhez tartozik Mohács? _____

Milyen folyó mellett van? _____

Hány kilométerre van Budapesttől? _____

67. Mit tudsz a mohácsi csatáról?

68. Olvasd el a szöveget! Hol van Kalotaszeg? Nézd meg a térképen!

Az erdélyi népviseletek egyike a kalotaszegi. A legény zöld kalapot visel. A kalapon gyöngyös bokréta és árvalányhaj. Nyakában fekete hímzett kendő. A kendő rojtja kék színű. Inge és gatyája fehér. Köténye fehér csipkével díszített.

KALOTASZENTKIRÁLYI LEGÉNY



69. Másold le a szövegből a színneveket!

70. Keress a szövegben!

- k toldalékos (többes számú) főnév: _____
- t toldalékos (tárgy ragos) főnév: _____
- ban/-ben toldalékos (határozóragos) főnév: _____
- on/-en/-ön toldalékos (határozóragos) főnév: _____

71. Rajzolj le egy mai nyakkendőt!

72. Olvasd el a szöveget! Írd a kép mellé a ruhadarabok nevét!

Nem csak a boldog ünnepekre van külön népviselet. A szomorú eseménynek, a gyásznak is van ruhája. A kalotaszegi tájegységhez tartozó Inatelkén az asszonyok ilyen gyászruhát hordtak.



INATELKI GYÁSZVISELET

73. Csoportmunka.

Tudjatok meg minél többet Kalotaszegről! Hol van? Ki foglalkozott a kalotaszegi népdalokkal? Hallgassatok bele a kalotaszegi népdalokba!

74. Keresd meg a térképen a Mezőséget! Írd le, milyen tájegységek vannak közel hozzá!

75. Egészítsd ki a szöveget a kép alapján!

A széki vőlegény _____ gyapjú kalap van. A kalap elején piros szalaggal díszített forgó van. Inge _____ színű, lajbija (mellénye) _____ színű. A lábán fekete bőr _____ t visel.

A széki menyasszony _____ arany és _____ színű koszorú van. Nyakán piros gyöngysort visel. Mellénye fekete, pirossal hímzett. A mellénye bársonyból van. Inge _____, _____ ja zöld kockás. Köténye fehér és selyemből készült. Csizmája _____.



SZÉKI VŐLEGÉNY VISELETE

ÉS



SZÉKI MENYASSZONY VISELETE

76. Hasonlítsd össze a széki és a hollókői menyasszony viseletét! Miben tér el, miben azonos?

77. Csoportmunka.

- a) Nézz utána más erdélyi népviseletnek is (pl. gyimesi és moldvai csángó)!
- b) Halgassatok bele Kodály Zoltán: *Székelyfonó* c. zeneművébe!

78. Olvasd el a szöveget!

Az Erdélyben élő német kisebbséget szászoknak nevezzük. A szász népviselet jellegzetes darabja a fém díszes öv.

A szászorbói lány fején bársony pártá van. Ez a pártá nem hasonlít a magyar pártákhoz. Ezt a pártát karikapártának nevezik. A pártáról színes szalag lóg le. Fehér inget visel. A mellénye bőrből készült és himzett. Szoknyája fekete, gyapjúból van. A szoknya előtt fehér kötényt hord. A kötényre szőlőfürtöket, virágokat és a készítés dátumát hímezték.

A kistoronyi szász férfi fején báránybőrből készült kucsma van. Inge fehér. Az inget csipke díszíti. Nadrágja kék vagy fekete színű. Vállán himzett kabát van. Ezt a birka bőrből készült kabátot bundának nevezzük. Mindketten csizmát viselnek.

Kösd össze a szavakat a ruhadarabokkal!



SZÁSZORBÓI LEÁNY VISELETE

öv
karikapártá
mellény
szoknya
kötény
kucsma
bunda
csizma



KISTORONYI FÉRFI VISELETE

79. Ragozd a díszít igét kijelentő mód, jelen idő, alanyi ragozással!

E/1. _____ T/1. _____

E/2. _____ T/2. _____

E/3. _____ T/3. _____

80. Csoportosítsd a szövegből a -t végű szavakat!

német, kisebbséget, hasonlít, pártát, inget, készült, dátumát
-t tárgyragos főnév: _____

múlt idejű ige: _____

melléknév: _____

81. Keresd meg Románia térképén Szászorbó és Kistorony településeket! Írj 3 szász településnevet! Szótagold őket!

Szászorbó ➡ Szász-or-bó-i

Kistorony ➡ _____

**82. Olvasd el a szöveget!
Pótold a toldalékokat!**

A cigányok a 13. századtól él _____
a Kárpát-medencében. Indiából jöttek
Európá _____. A cigány nyelv indoiráni
eredetű. A cigány népviselet _____
jellegzetes ruhadarabja a színes kendő
és szoknya. Ez az Arad megyei nő
fej _____ színű
kendő _____ visel. A kendő _____
piros, kék, zöld virág _____ vannak.
Blúza szintén virágos, selyem _____
készült. Szoknyája és kötény _____
egyforma anyagból van. A kötény _____
fehér csipke díszíti.

ARAD MEGYEI CIGÁNYASSZONY

Hétköznapok és ünnepek



EGYÜTTTALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN
egyutthalado@uni-miskolc.hu



Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

A HÉTKÖZNAPOK RENDJE

1. Válaszolj a kérdésekre!

Melyik nap van kedd előtt?

Kedd előtt _____ van.

Melyik nap van szerda után?

Melyik nap van hétfő után?

Melyik nap van vasárnap után?

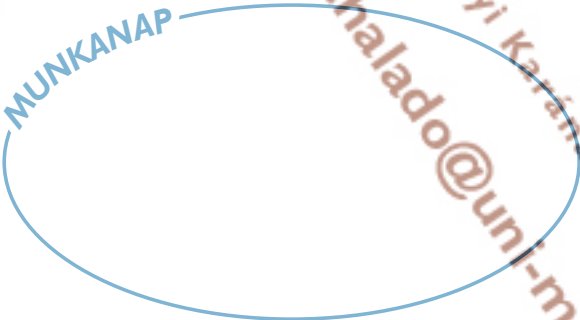
Melyik nap van csütörtök és szombat között?



2. Csoportosítsd a hét napjait!

MUNKANAP

SZABADNAP



3. Írd a kép alá a megfelelő szót!

reggel,

este,

dél,

délelőtt,

délután



4. Mikor? Válaszolj a kérdésre!

Erre a kérdésre kétféleképpen is felelhetsz!

- ☞ a napszakot mondd: reggel, este stb.
- ☞ időpontot mondasz: egykor, négykor, hatkor; egy órakor, négy órakor, hat órakor; 6.10-kor, 7.45-kor, 9.30-kor

Figyeld meg: a -kor időhatározó rag egyalakú (nincs más változata)!



1.



2.

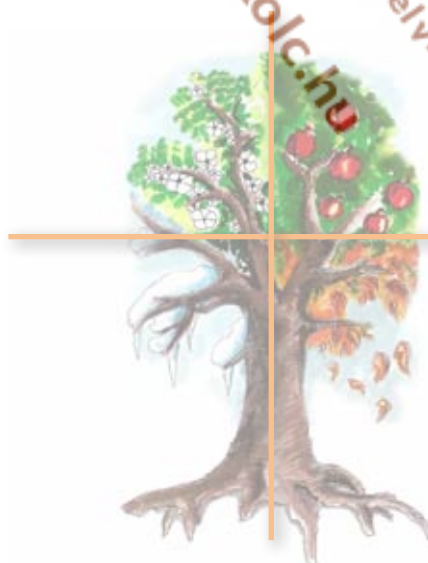


3.

1. Mikor kelt fel Huong? _____
2. Mikor találkozik Huong a nagypapájával? _____
3. Mikor randizik Huong Petivel? _____

5. Mit csinálsz egy szabadnapon? Írd le!

6. Írd a kép mellé az évszakok nevét!





7. Melyik hónap hiányzik a céduláról?

január
február
március
április
június
július
augusztus
szeptember
október
november
december

március
április
december
július
június
október
május
november
február
augusztus
január

augusztus
április
december
február
január
július
június
május
március
november
október



8. Írd a hónapok nevét a kép mellé!



9. Csoportmunka.

Gyűjtsetek a hónapokhoz kapcsolódó népdalokat! Keressetek az interneten! Nézzétek meg Kodály Zoltán népdalgyűjteményét! Melyik csoport gyűjt többet? Ki tudja elénekelni valamelyik népdalt?

Pl. Július: Hull a szilva a fáról...

10. Ország-város-fiú-lány-hónap-növény. Egészíts ki a táblázatot, írd példákat a megadott kezdőbetűvel!

	Ország	Város	Fiú	Lány	Hónap	Állat
A	Anglia		András		augusztus	alma
Sz						
D						
M						
J						
F						
O						

11. Írd le a gyümölcsök nevét!



Melyik gyümölcs a kakukktőz? _____

Miért? _____

12. Mutasd be az osztálytársainak a Te országod évszakjait!

13. Eszi, nem eszi játék.

Hozzatok különböző zöldségeket és gyümölcsöket! Nézzétek meg és szagoljátok meg őket egészben! Vágjátok apró darabokra az egész gyümölcsöket, növényeket! Kössétek be egy játékos szemét kendővel és adjatok neki egy darabkát! A játékosnak ki kell találnia a darabka szaga, tapintása és íze alapján a növény nevét! JÓ ÉTVÁGYAT!

14. TOTÓ. Tegyel x-et a megfelelő helyre!

NÖVÉNY	ZÖLDSÉG	GYÜMÖLCS	ÍZLIK	NEM ÍZLIK
sárgarépa				
reték				
barack				
burgonya				
karalábé				
cseresznye				
meggy				
karfiol				
borsó				
dinnye				

15. Érik a ropogós cseresznye!



Mit csinál? ér(ik) ige >

Milyen? érett ↔ Milyen? éretlen

Figyeld meg, az -atlan/-etlen fosztóképző jelentését! Itt pl. éretlen 'nem érett'.

Képezz ellentétes jelentésű szavakat fosztóképzővel!

lak(ik) ➡ lakott ↔ _____ (ház)

hív ➡ hívott ↔ _____ (vendég)

vár ➡ várt ↔ _____ (dolog)

vasal ➡ vasalt ↔ _____ (ruha)

szed ➡ szedett ↔ _____ (gyümölcs)

ír ➡ írott ↔ _____ (szabály)

16. Miből mi készül? Kösd össze a szavakat!

búza liszt szárnóca almalé
kenyér
lekvár
sajt tej túró alma

Írd le mondatokkal! Használd a **-ból/-ből** ragokat!

A búzából liszt készül.

17. Mikor mondjuk? Beszéljétek meg!

Falra hányt borsó.
Barackot nyom a fejére.
Te tiszta dinnye vagy!

CSALÁDI ÉS NEMZETI ÜNNEPEINK

18. Milyen magyar ünnepeket ismersz? Írd le!

19. Milyen ünnepeket tartotok a családban? Nevezd meg az ünnepeket!

20. Írd a képek alá a megfelelő szót! Válaszolj a kérdésekre!

tornaruha egyenruha ünneplő ruha

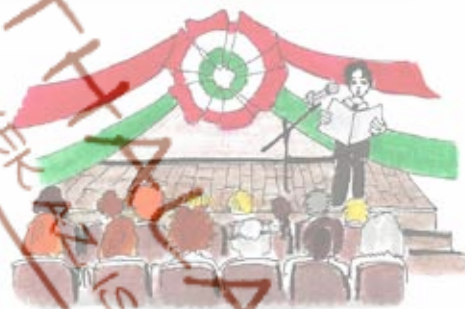


Mikor/Hol viseled a tornaruhát?

Mikor/Hol viseled az egyenruhát?

Mikor/Hol viseled az ünneplő ruhát?

21. Mi történt ezen az ünnepen? Írj rövid fogalmazást a képről!



22. Szótározó. Egészítsd ki a táblázatot!

magyar nyelven	választott nyelven vagy az anyanyelveden	angol nyelven
születésnap		
esküvő		cake
ünnepelt		
		candle
elfúj(ni)		

24. Olvasd el a szöveget! Válaszolj a kérdésekre!

A születésnap

A magyar családok fontos ünnepei a születésnap, névnap és az esküvő. A születése napját fiatal és öreg egyformán várja! Ilyenkor a család, a barátok ajándékot adnak az ünnepeltnek. A kicsik játékot kapnak, a nagyok különféle dolgokat. De mindenki kap születésnapitortát. A tortán annyi gyertya ég, ahány éves az ünnepelt. Ha sikerül az ünnepeltnek egy szuszra elfújnia a gyertyákat, akkor teljesül minden kívánsága.



Melyek a családi ünnepek? _____

Ki ad ajándékot az ünnepeltnek? _____

Mit kap az ünnepelt? _____

Hány gyertya van a tortán? _____

Mit csinál az ünnepelt (hogyan a kívánságai teljesüljenek)? _____

25. Szóépítés.

s z ü l e t é s n a p i

Hány betűből áll a szó? _____

Hány magánhangzó van a szóban? _____

Hány mássalhangzó van a szóban? _____

Hány szótagból áll a szó? _____

Nézd meg a szófaját!

Mit csinál? **szül** (_____) ➡ Mi? **születés** (_____) ➡

Mi? **születésnap** (_____) ➡ Milyen? **születésnap** (_____)



26. Mit készítünk a születésnapra?

A születésnapra nagyon készülünk! Az egész család kap feladatot.

Írd a cédulára, mit használunk fel hozzá!

kenyér, vaj, szalámi, retek, paprika, tej, liszt, víz, tojás, csokoládé, tejszínhab, sütőpor, színes papír, olló, ragasztó



27. Írd le az egyik születésnapodat / szülinapi bulidat! (Mikor van? Hol volt? Ki volt ott? Mit kaptál? Mit csináltatok?)



28. Beszéljétek meg!

Egy furcsa magyar születésnapi köszöntés:

„Isten éltesen sokáig,
füled érjen bokáig!”

Ezután pusztít adunk az ünnepeltnek és meghúzzuk a fülét!

Ezzel jót kívánunk?

Mikor fog a füle a földig érni valakinek?

Mit jelent, ha sokan meghúzzák a fülét az ünnepeltnek?

29. Csoportfeladat.

Milyen születésnap i énekeket, köszöntőket ismertek?
Mutassátok be egymásnak!

30. Olvasd el a szöveget! Válaszolj a kérdésekre!

A névnap

A magyarok szeretnek ünnepelni! Azt a napot is ünnepelik, amikor a nevük előfordul a naptárban. Ez a névnap. A szerencséseknek többször is előfordul a nevük a naptárban. De egy évben mindenki csak egyszer ünnepli a névnapját. Ilyenkor apró ajándékot adunk az ünnepeltnek. Névnapon szeretünk vendégeket hívni, beszélgetni, finomat főzni.

Mit szeretnek csinálni a magyarok? _____

Mi a névnap? _____

Általában hányszor ünnepeli egy ember egy évben a névnapját? _____

Mit kap az ünnepelt? _____

Mit szeretnek a magyarok csinálni a névnapjukon? _____

31. Mit szeretsz csinálni? Egészíts ki a mondatokat!

Figyeld meg, a **szeret**, **kell**, **lehet**, **illik** szavak mellett főnévi igenevet használunk! A főnévi igenév toldaléka: **-ni**, **-eni**, **-ani**.

Én szeretek _____ játszani (játsz[ik]).

Te szeret _____ (olvas).

Yasmin szeret _____ zenét _____ (hallgat).

Mi (Dave és én) szeret _____ (fest).

Ti (Le és Peti) szeret _____ (fociz[ik]).

Ők (Lili, Éva, Yi) szeret _____ (rajzol).

32. Írj tíz dolgot, amit szeretsz csinálni!

33. Helyezd el a szavakat a skálán!

1. szeret 2. utál 3. nem szeret 4. nagyon szeret 5. imád 6. gyűlöl



34. Mikor van a névnapja? Keresd meg a naptárban!

Judit: december tizedikén – 12. 10., július harmincadikán – 07. 30.

Antal: _____

Péter: _____

Pál: _____

Dániel: _____

Sára: _____

Tamás: _____

László: _____

István: _____

35. Mikor van a névnapja az osztálytársaidnak? Írd le öt osztálytársad névnapját!



36. Olvasd el a szöveget!

A családi ünnepek mellett vannak nemzeti ünnepek.

A nemzeti ünnepeket az **Alaptörvény** írja le:

- Március 15., az 1848–1849-es szabadságharc ünnepe,
- Augusztus 20., az államalapítás és Szent István király ünnepe,
- Október 23., az 1956. évi forradalom emlékének napja.

A nemzeti ünnepeken elénekeljük a **Himnusz**t és a házakra nemzeti zászlót rakunk.



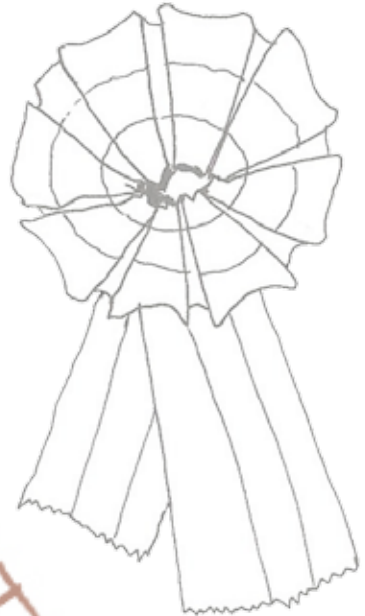
37. Színezd ki a kokárdát!



38. Karikázd be a helyes meghatározás betűjelét!

A kokárda:

- A. Magyarország királyait ezzel koronázták meg. Egy alsó és egy felső részből áll.
- B. Lobogó, Magyarország jelképe, amely három színből áll. Nemzeti ünnepeken felvonják, az épületek falára tűzik.
- C. Nemzeti színű szalagból készült nemzeti jelkép, amelyet március 15-én a ruhákra tűzünk.



39. Szóépítés.

s z a b a d s á g h a r c

Hány betűből áll a szó? _____

Hány magánhangzó van a szóban? _____

Hány mássalhangzó van a szóban? _____

Hány szótagból áll a szó? _____

Az összetett szó előtagja: _____, utótagja: _____



40. Alkoss összetett szavakat a **szabadság** és **harc** szavakkal!

Használd a **Magyar értelmező kéziszótár**t, az internetet!



41. Melyik név a kakukktojás? Miért?

Petőfi Sándor, Arany János, Jókai Mór, Kossuth Lajos, Móra Ferenc



42. Csoportfeladat.

- ✎ Készítsetek térképet az 1848–1849-es szabadság harc eseményeiről! Mutassátok be a térkép segítségével a szabadságharcot!
- ✎ Gyűjtsetek irodalmi alkotásokat, amelyek kapcsolódnak a szabadságharchoz!
- ✎ Mutassátok be a szabadságharc különböző katonáit! Készítsetek rajzokat a huszárok, a gyalogosok öltözkéről!



43. Tegyé! ✗ jelet a hamis, ✓ jelet az igaz állítások mellé!

Augusztus 20. Szent István király ünnepe.

Szent István Magyarország harmadik királya volt.

Szent Istvánt 1000-ben koronázták meg.

Szent István király Taksony fejedelem fia volt.

Szent István a születésekor kapta ezt a nevet.



44. Rajzolj le egy királyt! Rajzolj neki koronát, jogart, országalmát, palástot!

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYÜJTŐT HALADÓ
GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

egyetthalado@uni-miskolc.hu



45. Ki volt a Te országod államalapítója/ első uralkodója/ királya? Mit tudsz róla? Kérj segítséget a szüleidtől!



46. Csoportmunka.

- 🐾 Hallgassátok meg / nézzétek meg filmen az **István, a király** rockoperát!
- 🐾 Mit neveztek el Szent Istvánról? Gyűjts minél több dolgot!



47. Mi az 1956. évi forradalom jelképe? Húzd alá!

- ☐ kokárda
- ☐ lyukas nemzeti színű zászló
- ☐ őszirózsa



48. Melyik évszakban vannak a nemzeti ünnepeink?



49. Mit tudsz történelemből 1956-ról? Beszéljétek meg!

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYKÉTHALADÓ

AGRÁNS GYERMEK AZ ISKOLÁBAN

egutthalalo@uni-miskolc.hu



Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

egyutthalado@uni-miskolc.hu

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

A magyar tudomány eredményei a világban



egyutthalado@uni-miskolc.hu



Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

KÖRÖSI CSOMA SÁNDOR

Kőrösi Csoma Sándor (1784–1842) nyelvtudós volt. 13 nyelven beszélt, 20 nyelven írt és olvasott. A magyar nép eredetét (az őshazát) kereste keleten. Gyalog indult 1819-ben Nagyenyedről útjára. Ő írta az első tibeti–angol szótárt (*Essays Toward a Dictionary Tibetan and English* – Calcutta, 1834.) és tibeti nyelvtant (*A Grammar of the Tibetan Language in English* – Calcutta, 1834). Darzsilingben halt meg, sírját ma is sokan látogatják.



1. Tegyel jelet a hamis, jelet az igaz állítások mellé!

Kőrösi Csoma Sándor matematikus volt.

Kőrösi Csoma Sándor sok nyelven beszélt.

Finnországban kereste a magyar őshazát.

Autóval és hajóval indult útjára.

Ő írta az első tibeti–angol szótárt.

Tibeti nyelvtant írt 1834-ben.



2. Keresd meg a szövegben a számokat! Írd le a számokat betűkkel is!

Mikor született Kőrösi Csoma Sándor? szám: _____

betűkkel: _____

Hány nyelven írt/olvasott? szám: _____

betűkkel: _____

Hány nyelven beszélt? szám: _____

betűkkel: _____

Mikor indult útnak Keletre? szám: _____

betűkkel: _____

Mikor halt meg? szám: _____

betűkkel: _____



3. Szóépítés. Melyik mondatban szerepel a **nyelvtan** szó? Húzd alá a szövegben!

N Y E L V T A N

Hány betűből áll a szó? _____

Hány magánhangzó van a szóban? _____

Hány mássalhangzó van a szóban? _____

Hány szótagból áll a szó? _____

4. Válaszd ki a megfelelő toldalékot! (-t, -at, -ot, -et, -öt)

A tárgy toldaléka (ragja): -t, -at, -ot, -et, -öt.

-t magánhangzóra végződő szó után

(mackó > mackót, csoki > csokit)

Vigyázz! a > á (alma > almát, kutya > kutyát)

Vigyázz! e > é (körte > körtét, kecske > kecskét)

-at mély magánhangzós, mássalhangzóra végződő szavak egy része

(fog > fogat),

v-tövek (tó > tavat, hó > havat),

-ot mássalhangzóra végződő tövek egy része (vonat > vonatot),

hangzóvesztő szavak (szobor > szobrot)

-et magas magánhangzós, mássalhangzóra végződő szavak

(kenyér > kenyéret),

-öt ha az utolsó szótagban ö, ő, ü, ú (görög > görögöt, kürt > kürtöt)

mély hang:

a, á, u, ú, o, ó

magas hang:

e, é, i, í, ü, ú

Mit írt Kőrösi Csoma Sándor? Nyelvtan ____.

Én (lecke) _____ írok. Mi (házi feladat) _____
írunk.

Te (e-mail) _____ írsz. Ti (szótár) _____ írtok.

Dani (levél) _____ ír. Ők (szavak) _____ írnak.

5. Mit látott Kőrösi Csoma Sándor az útján? Írd le!



6. Mit viszel magaddal egy utazásra? Írd le öt mondatban!



7. Nézd meg Kőrösi Csoma Sándor útját a térképen! Pótold a **-ban/-ben** toldalékot!

Kőrösi Csoma Sándor 1819-ben indult Nagyenyedről Bukarestbe. Sok városban járt, végül Darzsilingben halt meg.



Kőrösi Csoma Sándor 1819-ben indult Nagyenyedről. Sok város _____ járt:
Bukarest _____, Szófiá _____, Alexandriá _____, Bejrút _____. A Tigris folyón
hajózva jutott Bagdadba. Járt Teherán _____, Kabul _____, Pesavar _____,
Amritszat _____, Zanglá _____ és Delhi _____. Kalkuttá _____ is lakott.



8. Írj rövid fogalmazást!

- a) Hol laksz? Melyik faluban/városban? Milyen utcában laksz? Milyen házban laksz? Hány szoba van a házban/lakásban? Mi van a szobádban?
- b) Hol voltál nyaralni? Melyik országban, városban voltál? Mit láttál a városban? Mit csináltál a nyaraláson?

9. Hol voltál? Írd le a városok **-ban/-ben** ragos alakját!

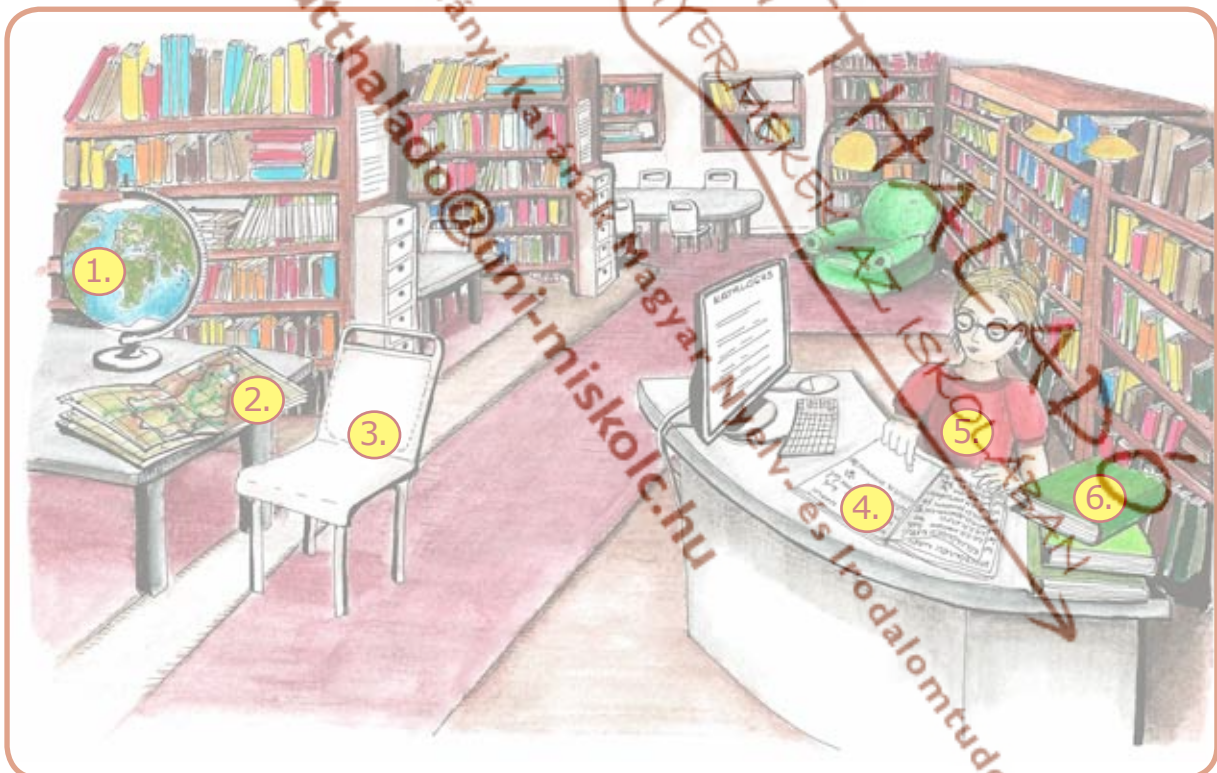
10. Kőrösi Csoma Sándor Kalkuttában könyvtáros volt. Mi van a könyvtárban? Kösd össze a képet a szóval!

könyv, szótár, füzet, toll, asztal



11. Írd le a szavakat a megfelelő vonalra!

könyvtáros, könyv, katalógus, szék, atlasz, földgömb



1. _____ 2. _____ 3. _____
4. _____ 5. _____ 6. _____



12. Írd le, milyen az iskolád könyvtára!

KEMPELEN FARKAS

Kempelen Farkas (1734–1804) feltaláló volt. Pozsonyban született, Győrben, Bécsben és Rómában tanult. Sok érdekes gépet készített: sakkozógépet, írógépet, beszélőgépet. A beszélőgép szavakat és mondatokat is mondott különböző nyelveken. A bécsi királyi udvarban mutatta be találmányait, gépeit.



13. Szónyomozó. Egészítsd ki a szavakat!

Itt született Kempelen Farkas? P _ _ ZS _ _

Itt tanult Kempelen Farkas? GY _ _ , B _ CS, _ _ Ó _ A

Mit készített Kempelen Farkas? S _ _ _ É _ DEK _ _ _ ÉP _ _



14. Keresd ki a szövegből a toldalékos szavakat! Figyeld meg a szavak szerkezetét!

Mit (milyen gépet) készített Kempelen Farkas?



Miket mondott a gép?



15. Milyen gépeket ismersz? Kösd össze a képet a szóval!

repülőgép, számítógép, hűtőgép, pénztárgép



16. Egészítsd ki a táblázatot!

szótő	többes szám jele (-k, -ak, -ok, -ek, -ök)	tárgy ragja (-t, -at, -ot, -et, -öt)	toldalékos szó
ház-	-ak	-at	házakat
város-			
jegy-			
doboz-		-at	
táska-			
nadrág-	-ok		
fűzet-			
lecke-			leckéket
			rokonokat
öv-	-ek		

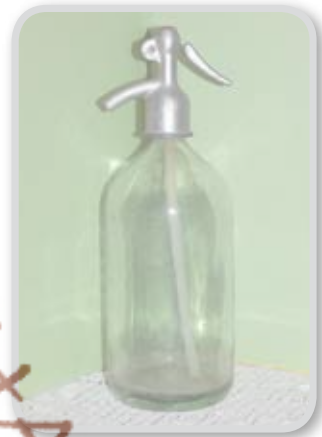
17. Kinek a számára? Kinek a részére? Húzd alá a szövegben pirossal a kérdésre felelő szószerkezeteket!

- ✿ Mária Terézia királynő egyik rokona (Maria Theresia Paradis) vak volt. A vak lány számára készített Kempelen Farkas írógépet. Az írógépnek domború betűi voltak. Ezzel a géppel tanult meg írni és olvasni Paradis Maria Terézia.
- ✿ Kempelen Farkas készített először beszélőgépet. Ezt a gépet siketek és beszédhibások a számára tervezte. A gép egy 4–5 éves gyerek hangján beszélt.

JEDLIK ÁNYOS

18. Olvasd el a szöveget! Válaszolj a kérdésekre!

Jedlik Ányos (1800–1895) magyar természettudós, feltaláló, tanár volt. Születésekor az István nevet kapta. Az Ányos nevet akkor kapta, mikor belépett a bencés szerzetesrendbe. Nevéhez fűződik a **szódavízkészítés** technikája (a víz szénsavas vízzé alakítása). Ő alkotta meg az első **elektromotort** és felfedezte a **dinamó** elvét. 1840-től a Pesti Királyi Tudományegyetemen (ma Eötvös Loránd Tudományegyetem) tanított. A fizika tudományának sok magyar szavát ő fordította, ő alkotta pl. **légn nyomás**, **merőleges**, **kilométer**, **műanyag**.



Mettől meddig élt Jedlik Ányos? _____

Mi volt az eredeti/születési neve? _____

Milyen rendbe lépett be? _____

Miket talált fel? _____

Hol tanított? _____

Milyen (mű)szavakat alkotott? _____

19. Beszéljétek meg!

Hol hasznosítjuk ma az elektromotort?
= villanymotort?

Mit hajt villanymotor? Sorolj fel tárgyakat!

Mi működik dinamóval?



20. Bontsd szét (előtagra és utótagra) Jedlik Ányos szavait!

ÖSSZETETT SZÓ	ELŐTAG	UTÓTAG
légnyomás	lég-	-nyomás
léggömb		
kilométer		
műanyag		
hullámhossz		
hullámvölgy		

21. Szóépítés.

Jedlik Ányos az 1848–1849-es szabadságharcban nemzetőr volt.

n e m z e t ő r

Hány betűből áll a szó? _____

Hány magánhangzó van a szóban? _____

Hány mássalhangzó van a szóban? _____

Hány szótagból áll a szó? _____

Az összetett szó előtagja: _____

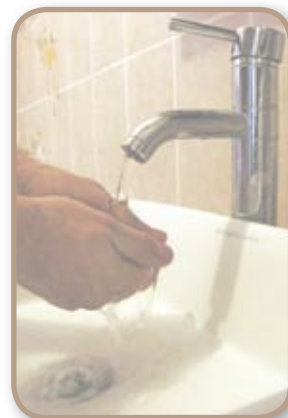
és utótagja: _____.

22. Színezd ki a magyar huszár ruháját!



SEMMELWEIS IGNÁC

Semmelweis Ignác Fülöp (1818–1865) orvos volt az „anyák megmentője”. Sok nő a szülés után megbetegedett, lázas volt, meghalt. Ezt nevezték gyermekágyi láznak. Semmelweis rájött, hogy a gyermekágyi lázat megakadályozza a klóros vizes kézmosás. A klóros víz ugyanis fertőtleníti, a kézre tapadt baktériumokat is megöli. Módszerét csak kevesen alkalmazták. Igazát csak a kórokozó baktériumok felfedezése után ismerték el.



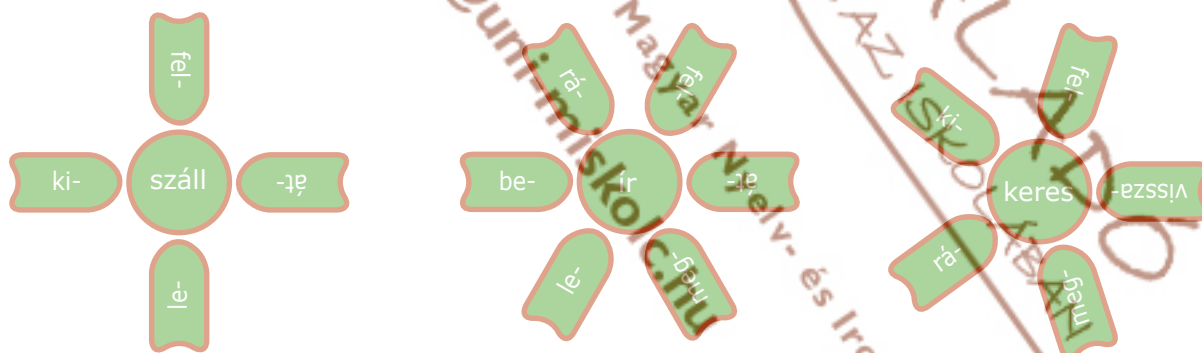
23. Másold le a szövegből az igekötős igéket!

Az igekötő az igéhez kapcsolódik. Módosítja az ige jelentését. Jelöli például a cselekvés irányát: lemegy, felmegy, átmegy, kimegy. Jelöli a cselekvés befejezettségét: elolvas, megír. Gyakori igekötők: le-, fel-, ki-, be-, át-, keresztül-, meg-, el-, oda-, vissza-.

Az igekötő helyesírása:

- egybeírjuk az igével, ha az ige előtt áll: meg + ír > megír
- egybeírjuk az igével az azonos igekötőket: meg + meg + áll > meg-megáll,
- különírjuk az igétől, ha az ige után áll: ír + meg > ír meg,
- különírjuk az igétől az ellentétes igekötőket: le + fel + jár > le-fel jár,
- különírjuk az igétől a fog, szabad, lehet, illik, tud, akar szavakkal alkotott szerkezetben: meg + fog + ír > meg fogja írni.

24. Mit jelentenek a különböző igekötős igék? Alkoss mondatokat az igékkel!





25. Rajzolj egy lázmérőt!



26. Mi történt Lacival? Írj a képről öt összefüggő mondatot!



27. Mit kell magaddal vinni az orvoshoz? Írd a képek alá!



... ..



28. Miért fontos kezet mosni? Beszéljétek meg!

magaddal vinni az orvoshoz? Írd a képek alá!

PUSKÁS TIVADAR

Puskás Tivadar (1844–1893) mérnök volt. Puskás Ausztriában (Bécsben) és Angliában tanult. 1875-ben Amerikában, Coloradóban földet vásárolt és aranyat keresett. Később Párizsban Edison találmányait terjesztette. És végül Budapesten halt meg. Puskás találta fel a telefonhírmondót. Ez volt az eddig ismert első elektronikus hír- és műsorszolgáltató gép/központ a világon, a rádió és internet őse. Telefonhírmondó 1893. február 15-én szólalt meg először Budapesten. „Adásait” csak a telefonállomásokon keresztül hallgathatták.



29. Jelöld a térképen Puskás Tivadar életének helyszíneit!



30. Szóépítés.

t e l e f o n h í r m o n d ó

Hány betűből áll a szó? _____

Hány magánhangzó van a szóban? _____

Hány mássalhangzó van a szóban? _____

Hány szótagból áll a szó? _____

Az összetett szó elemei: _____



31. Mikor szólalt meg a világon először a telefonhírmondó?

Ezernyolcszázkilencvenhárom február tizenötödikén: 1893. február 15-én

Írd le a dátumot!

Ezernyolcszázhetvenöt január negyedikén: _____

Ezerkilencszáztizenegy május elsején: _____

Ezerkilencszázötven október másodikán: _____

_____ : 1844. december 6-án



32. Írd le a telefonszámokat!

Az én telefonszámom: _____

Anyukám száma: _____

Apukám száma: _____

A barátom/barátnőm telefonszáma: _____



33. Egészítsd ki a telefonbeszélgetést!

- _____, itt Tóth János.
- _____, Miami vagyok, és Danival szeretnék _____.
- Sajnos, nincs itthon. Üzensz neki valamit?
- Igen. Tessék szíves megmondani neki, hogy _____!
- Jó, megmondom!
- Viszonthallásra!
- _____!



34. Írd le egyik telefonbeszélgetésedet a barátoddal!



35. Gyűjts minél több elnevezést/szót a telefonra!

KANDÓ KÁLMÁN

Kandó Kálmán (1869–1931) mérnök volt a villanymozdony feltalálója. Számos mozdonyt tervezett. Az ő villanymozdonyai járták Magyarországot, Olaszországot. 1926-ban megtervezte Európa két legnagyobb teljesítményű gyorsvonatának mozdonyát (fr: 2BB2 400) a Párizs-Orléans vonal számára. Kandó Kálmán 1895–1929 között bejegyzett szabadalmainak száma: 69 vasúthoz kapcsolódó dolog. Találmányai felgyorsították a tömegközlekedést és szállítást.



36. Keresd meg Kócost a képeken! Hol van? Válaszolj egész mondattal!





37. Válaszolj a kérdésekre!

Mettől meddig élt Kandó Kálmán?

Miket tervezett?

Melyik országban használták a mozdonyait?

Hány szabadalma van?



38. Hová utazol? Egészítsd ki a táblázatot a megfelelő ragokkal!

ország (-ba/-be)	város (-ba/-be)
Olaszországba	Milanóba
	London
Ukrajna	
	Isztambul
Ausztrália	
	Washington
Kenya	

39. Nézd meg az interneten Kandó mozdonyait!

40. Hogyan jutsz el Miskolcra Pécstől? Írd le! Használd az interneten az útvonaltervezőt, a MÁV, a Volán menetrendjeit!

41. Csoportmunka.

Tervezzetek meg egy utazást! Hová mentek? Milyen városokon keresztül? Hány napot töltötök el egy-egy helyen? Mivel utaztok? Mettől meddig tart az utazás? Készíthettek térképet, fényképes útinaplót!

SZENT-GYÖRGYI ALBERT

Szent-Györgyi Albert (1893–1986) orvos volt és biokémikus. 1937-ben fizikai Nobel-díjat kapott a C-vitamin felfedezéséért. Hosszú életet élt, számos helyen dolgozott. Az I. világháború után Pozsonyba, majd Prágába ment. Dolgozott Berlinben, Hamburgban, Leidenben, Cambridge-ben. 1931-ben a Szegedi Orvostudományi Egyetemen kutatott. Itt, a szegedi paprikában mutatta ki a C-vitamint. 1947-től Woods Hole-ban, Amerikában élt.



42. Hol járt Szent-Györgyi Albert? Másold le a szövegből!

- | | |
|----------|----------|
| 1. _____ | 5. _____ |
| 2. _____ | 6. _____ |
| 3. _____ | 7. _____ |
| 4. _____ | 8. _____ |

43. Mely országban vannak ezek a városok?

- | | |
|----------|----------|
| 1. _____ | 5. _____ |
| 2. _____ | 6. _____ |
| 3. _____ | 7. _____ |
| 4. _____ | 8. _____ |



44. Rajzolj C-vitaminban gazdag növényeket!

paprika, káposzta, citrom, narancs, acerola



45. Melyik magyar népviseletet díszíti paprika? Keresd meg! Írd ide!



46. Beszéljétek meg!

Milyen vitaminokat ismertek?

Mire jók a vitaminok?

Hogyan jutunk hozzá pl. a D-vitaminhoz?

Mi a vitamindús étel?

GALAMB JÓZSEF

Galamb József (1881–1955) mérnök, tervező volt. Szegény földműves családban született Makón. Budapesten tanult, dolgozott Miskolcon, a vasgyárban, az aradi Automobil Rt.-nél, majd Frankfurtban. 1903-ban Amerikába ment, ahol az autógyártásban dolgozott. 1905-től élete végéig a Ford cégnél dolgozott Detroitban. Ő tervezte a Ford T-modell sok alkatrészét. Rokonai 1922-ben nyitottak Ford autókereskedést Makón és Békéscsabán.



47. Szóépítés.

a u t ó k e r e s k e d é s

Hány betűből áll a szó? _____

Hány magánhangzó van a szóban? _____

Hány mássalhangzó van a szóban? _____

Hány szótagból áll a szó? _____

Az összetett szó előtagja _____, utótagja _____

**48. Milyen autómárkákat ismersz?**

Figyeld meg, a márkaneveket nagy kezdőbetűvel írjuk!

**49. Autókereskedés 'ahol autót árulnak'. Mit árulnak az alábbi boltokban?**

papírbolt:

kenyérbolt:

húsbolt:

vegyesbolt:

italbolt:

ruhásbolt:

sportbolt:

műszaki bolt:

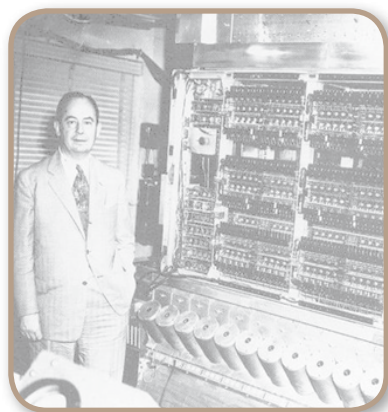
**50. Mit csinál a földműves? Írj három mondatot!**

**51. Te vagy az eladó az autókereskedésben. Mutass be egy autót!**

**52. Milyen autógyár van Magyarországon? Nézz utána az interneten! (Hol és milyen márkát gyártanak?)**

NEUMANN JÁNOS

Neumann János (1903–1957) matematikus volt. 17 évesen Magyarország legjobb matematikus diákja volt. A budapesti műegyetemen tanult matematikát, Zürichben vegyészetet, Berlinben Albert Einstein fizikaórájára járt. Fiatal korában Németországban élt. 1930-ban ment Amerikába, ahol részt vett az atombomba előállításának kísérleteiben. Több magyar is dolgozott ebben a programban, pl. Kálmán Tódor, Wigner Jenő, Szilárd Leó és Teller Ede (a hidrogénbomba feltalálója). Neumann a modern számítógép tervezője volt. A Holdon egy krátert neveztek el róla.



53. Válaszolj a kérdésekre!

Hány évesen lett az ország legjobb matematikusa? _____

Milyen tantárgyakat tanult? _____

Hol tanult? _____

Mit tervezett? _____



54. Milyen tantárgyakat tanulsz? Írd le! Használd a tárgyragot (-t/-at/-ot/-et/-öt)!



55. Hol neveztek el egy krátert Neumann Jánosról? A Holdon. Egészítsd ki a szöveget! Használd az -on/-en/-ön ragot!

Az ember a (Föld) _____ él. Neil Alden Armstrong volt az első ember, aki a (Hold) _____ járt. Azóta sem sikerült az embernek meghódítani más bolygót. Gépek jártak már a (Mars) _____, a (Vénusz) _____. De nem járt még gép sem a (Jupiter) _____ vagy a (Szaturnusz) _____.



56. Rajzolj le 3 bolygót! Írd a nevüket a rajz alá!



57. Írd le, mire használod a számítógépet! Milyen weboldalakat látogatsz? Mit nézel rajta? Mennyit használod?

BÍRÓ LÁSZLÓ JÓZSEF

Bíró László József (1899–1985) feltaláló volt. Találmánya, a **golyóstoll** világszerte ismert: ang. **Biro-pen**, fr. **biron**. Érdekes élete volt! Volt hipnotizőr, autóversenyző és szobrász is. 1940-ben ment Argentínába, ahol nagyon tisztelik. A feltalálók napját az ő születésnapján ünneplik (szeptember 29-én). Egyszer felborult a tintásüvege. Az asztalon tartott golyók átgurultak egy papíron, és nyomot hagytak. Ez vezetett a golyóstoll feltalálásához. 1943-ban kapta meg a szabadalmat.



58. Mit talált fel Bíró László József? Rajzold le!



59. Kösd össze a foglalkozást a leírással!

hipnotizőr

szobrot készít

szobrász

más embert alvásszerű állapotba hoz/hipnotizál

autóversenyző

autót vezet versenyeken



60. Hol van Argentína? Melyik kontinensen? Nézd meg a térképen!



61. Milyen? Golyós, érdekes, tintás. Húzd alá a szövegben a két melléknevet! Alkoss melléknevet az **-s/-as/-os/-es/-ös** képzővel!

víz ➡ vizes,

por ➡ _____

kert ➡ _____

zene ➡ _____

hegy ➡ _____

só ➡ _____

bors ➡ _____

íz ➡ _____

kakaó ➡ _____



62. Az **-s/-as/-os/-es/-ös** képző gyakran szerepel magyar ételek nevében. Keress ilyen ételeket!

pl. Tejfölös csirke

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
EGYÜTTTALADÓ
GRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN
egyutthalado@uni-miskolc.hu

Készült a Miskolci Egyetem

A magyar kultúra eredményei a világban



egyutthalado@uni-miskolc.hu

EGYÜTTTALADO
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN



Humán Tudományi Intézetében.

ERKEL FERENC

Erkel Ferenc (1810–1893) zeneszerző, karmester volt. A magyar himnusz megzenésítője. Erkel nemzeti operákat is komponált. Hunyadi László és Bánk bán című operái a magyar történelem eseményeit dolgozzák fel. Hunyadi László Mátyás király testvére volt. A Bánk bán című opera pedig II. András (1177–1235) idejébe viszi vissza a nézőt, hallgatót.



1. Másold le a szövegből a tulajdonneveket!

Egészítsd ki a szabályt!

A tulajdonneveket _____ kezdőbetűvel írjuk.



2. Válaszolj a kérdésekre!

Mettől meddig élt Erkel Ferenc? _____

Melyik nemzeti jelképet zenésítette meg? _____

Milyen zeneműveket írt? _____

Mikor élt II. András király? _____



3. Másold a képek alá a nevüket!

Vajdahunyad vára, Magyar Állami Operaház, II. András





4. Keress igekötős igéket a szövegben!



5. Sorba rendeztem Erkel Ferenc operáit. Kiről írt operát? Nézd meg a történelemtudományokban/az interneten, mikor éltek!

1840: Bátori Mária _____

1844: Hunyadi László _____

1861: Bánk bán _____

1862: Sarolta _____

1867: Dózsa György _____

1886: István király _____



6. Olvasd el/hallgasd meg Bánk bán híres áriájának részletét! Húzd alá, miről szól!

fáj Bánk bán sebe hazaszeretet a feleségéről

"Hazám, hazám, te mindenem!
Tudom, hogy mindenem neked köszönhetem.
Arany mezők, ezüst folyók,
Hős vértől ázóttak, könnytől áradók.
Sajgó sebét felejtí Bánk,
Zokog, de szolgálja népe szent javát.
Magyar hazám, megáldalak!
Szép érted élni, érted halni,
Te hős magyar hazám!"

(Egressy Béni szövege)

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

LISZT FERENC

Liszt Ferenc (1811–1886) zeneszerző volt. A 19. század legnagyobb zongoraművésze. Zongora- és orgonaműveket komponált. Már gyermekkorában is zenei tehetség volt: csodagyereknek tartották. Világszerte ismertek **Magyar rapszodiák** és **Koronázási mise** című művei. Több intézmény is viseli a nevét Budapesten, pl. a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem és a Liszt Ferenc Repülőtér.



7. Alkoss a főnévből igét!

Mi?	Mit csinál?
zongora ➡	<u>zongorázik</u>
citera ➡	_____
furulya ➡	_____
gitár ➡	_____
klarinét ➡	_____
cimbalom ➡	_____



Te milyen hangszeren játszol?



8. Szóépítés.

z o n g o r a m ű v é s z

Hány betűből áll a szó? _____

Hány magánhangzó van a szóban? _____

Hány mássalhangzó van a szóban? _____

Hány szótagból áll a szó? _____

Az összetett szó előtagja: _____, utótagja _____



9. Másold le a szövegből az intézményneveket!

Egészítsd ki a szabályt!

Az intézménynevek minden elemét _____ kezdőbetűvel írjuk, kivétel az intézménynévben szereplő **és** szócska.



10. Alkoss összetett szót a -művész utótaggal!

	+		=	
	+		=	
	+		=	



11. Javítsd ki az intézménynevek helyesírását!

fővárosi növény és állatkert

magyar tudományos akadémia

országos széchenyi könyvtár

szent lászló általános iskola

szent istván gimnázium

orchidea magyar-angol két tanítási nyelvű általános iskola és gimnázium

Írd le a saját iskolád nevét!



12. Érdekesség. Keresd meg az interneten! Tudj meg többet róla!

A gyapjasfejű tamarin (*Saguinus oedipus*) vagy más néven Liszt-majmocska nevét jellegzetes fehér hajáról kapta, amely nagyon hasonlít Liszt Ferenc hajviselésére.

KODÁLY ZOLTÁN

Kodály Zoltán (1882–1967) zeneszerző, népzenekutató volt. Kodály több száz magyar népdalt gyűjtött össze. A lejegyzés mellett fel is dolgozta a népdalokat. Zongoradarabokat írt, és egy daljátékot is Háry János címmel. Kodály megújította a zenetanítást. Elterjesztette a kézjelek utáni éneklést. Szorgalmazta, hogy a gyerekek megtanulják az iskolában a zenei írást és (kotta)olvasást. Tanítási rendszerét Kodály-módszernek nevezik. A világ minden táján használják.



13. Tegyel **x** jelet a hamis, **✓** jelet az igaz állítások mellé!

Kodály Zoltán ezerkilencszáznegyvennyolcban született.

Kodály Zoltán zeneszerző volt.

Több mint 100 népdalt gyűjtött össze.

Kodály Zoltán operákat írt.

Kodály Zoltán barátja volt Háry János.

Az általa kidolgozott zenei tanítási rendszert Kodály-módszernek nevezik.



14. Másold le a **Mit?** kérdésre felelő szavakat a szövegből!



15. Összekeveredtek a hangszerek betűi! Mit láatsz a képen?

odb

gírá

torbimat



16. Próbáld ki a Kodály-módszert! Énekeld el a kézjeleket!

dó, ré, mi, fá, szó, lá, ti, dó





17. Melyik dalt írtam le? Kérj segítséget az osztálytársadtól!

dó-mi-dó-mi-szó-szó

dó-mi-dó-mi-szó-szó

dó-ti-lá-szó-fá-lá

szó-fá-mi-ré-dó-dó



18. Kodály Zoltán **Székelyfonó** c. művét 1932. április 24-én mutatták be a budapesti Operaházban.

Hol van Székelyföld?

Mi az a fonó?



19. Csoportmunka.

Hallgassátok meg Kodály Zoltán **Galántai táncok** c. művét! Gyűjtsetek képeket a galántai népviseletről! Hol van Galánta?

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

egyuttmaradók@uni-miskolc.hu

GYÜJTŐTÁRALADÓ

MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

FESZTY ÁRPÁD

20. Olvasd el a szöveget! Válaszolj a kérdésekre!

A honfoglalást Feszty Árpád (1865–1914) híres magyar festő is megfestette. A magyarok bejövetele című kép mérete 15 x 120 méter. A hatalmas festményt Feszty 1894-ben mutatta be Budapesten. A körkép ma Ópusztaszeren látható. Ópusztaszer Szegedtől 30 km távolságra fekszik. A monda szerint itt tartotta Árpád fejedelem az első országgyűlést.

Mit festett meg Feszty Árpád? _____

Mi a kép címe? _____

Hol mutatta be a festményt? _____

Mikor mutatatta be a festményt? _____

Hol van ma a festmény? _____

Mekkora a festmény? _____

21. Határozd meg a szavak szófaját!

kérdés

Mit csinál?

Ki/Mi?

szó

fest

festő

megfestette

festmény

mond

monda

szófaj

ige

22. Szótagold a szavakat!

magyar: _____

honfoglalás: _____

festmény: _____

országgyűlés: _____



23. Keresd meg a szövegben az igekötős szavakat!



24. Alkoss összetett szavakat! Kösd össze az előtagot az utótaggal! Másold le a szavakat!

előtag

utótag

összetett szó

hon

gyűlés

kör

asszony

fejedelem

kép

ország

foglalás



25. Húzd alá a megfelelő szót a Feszty-körkép részlete alapján! A kép a fejedelemasszonyt ábrázolja.



A fejedelemasszony autón / szekéren / hajón ül.

A járművet szarvasmarha / ló / szamár húzza.

Az állatok barna / fekete / szürke színűek.

A fejedelemasszony színes / díszes / fehér ruhában van.

A fejedelemasszony alatt / fölött / mellett sátor van.



26. Fejezd be Feszty Árpád képét! (Az egyik kolomp/csengő hiányzik.)



27. Jelöld a színek betűjelét a képen!

a) rózsaszín, b) világoskék, c) fekete, d) narancssárga, e) barna, f) halványpiros, g) fehér, h) szürke



28. Melyik ez a tárgy? Jelöld a képen!

+: koponya – Egy állat (szarvasmarha) fejének csontváza. Egy lándzsára van tűzve. A fejedelemasszony mellett van. Ez védi a rossz szellemektől.

X: iga – Az állatok nyakán van. Fából készült szerszám. A szekér húzásához szükséges.



29. Alkoss mondatokat a példa alapján! Használd a térképet!

Ópusztaszer Szegedtől 30 km távolságra fekszik.

Ópusztaszer Szegedtől 30 kilométerre van.

Hatvan Budapest(-tól/-től) _____ 60 km távolság(-ra/-re) _____ fekszik.

Hatvan _____.

Budapest Székesfehérvár _____.

Budapest Pécs _____.

Miskolc Debrecen _____.

Budapest Kecskemét _____.

Budapest Bécs _____.

Budapest Pozsony _____.



30. Csoportmunka.

Nézzétek meg /keressétek meg interneten vagy művészeti albumban a Feszty-körképet! Válasszatok ki egy-egy részletet! Készítsetek leírást a részletről!

Mi a részlet témája?

Hány ember van rajta?

Kik azok?

Milyen állatok vannak rajta?

Milyen színeket használt a festő?

MUNKÁCSY MIHÁLY

31. Egészítsd ki a szöveget! A hiányzó adatokat keresd művészeti albumokban vagy az interneten!

Munkácsy Mihály (1844–_____) magyar festő volt. Születési neve Liebl Mihály Leo volt. A Munkácsy nevet születési helye (Munkács) után vette fel. Szegény családból származott. Fiatal korában _____ nak tanult. Az ifjú festő Bécsben tanult; majd Franciaország fővárosában, _____ élt. Itt vált híres festővé. 1891–1893-ig festette a Honfoglalás című képet, amelyet az akkor épülő magyar Országház számára készített. Híres bolcsményei egyházi témájúak, pl. _____ Pilátus előtt, Golgota; életképek, pl. Búsuló betyár, Ásító _____.

Egyik életképét nem fejezte be. Fejezd be a képet!





32. Válaszolj a kép alapján a kérdésekre!

Kiket látsz a képen? _____

Hol vannak ők? _____

Mit csinál a nő? _____

Szerinted a képen látható emberek szegények vagy gazdagok? _____

Sorolj fel öt tárgyat a képről!



33. Válogasd szét a szavakat a ragozásuk szerint!

veszi veszitek vesznek tanulja tanulom
 vesszük tanuló veszek
 tanultok tanulják veszik tanul
 tanulok veszünk tanulnak veszem tanulsz
 vesz tanuljuk tanuljátok veszel
 veszed tanulunk vesztek

	tanulni valamit	venni valamit	tanulni azt	venni azt
E/1.	_____	_____	_____	_____
E/2.	_____	_____	_____	_____
E/3.	_____	_____	_____	veszi
T/1.	_____	_____	_____	_____
T/2.	_____	_____	_____	_____
T/3.	_____	_____	_____	_____



34. Figyeld meg a mondatokat! Alkoss mondatokat a példa alapján!

Minek tanult Munkácsy? Tanul valaminek (-nak/-nek)

Fiatal korában asztalosnak tanult.

Hol tanult Munkácsy? Tanul valahol (-ban/-ben/-on/-en/-ön)

Az ifjú festő Bécsben tanult.

Klára barátnőm tanárnő_____ tanult.

Ő Budapest_____ tanult.

Péter fiam fogorvos_____ tanult.

Ő Debrecen_____.

_____ fodrász_____.

_____ Miskolc_____.

_____ óvónő_____.

_____ Sárospatak_____.

_____ orvos_____.

_____ Szeged_____.

_____ asztalos_____.

_____ Zalaegerszeg_____.

_____ erdész_____.

_____ Sopron_____.

_____ kőműves_____.

_____ Nyíregyháza_____.

_____ szakács_____.

_____ Cegléd_____.



35. Találd meg a helyes választ! Kösd össze!

Mit csinál a tanárnő?

Bútort készít.

Mit csinál a fodrász?

Házat épít.

Mit csinál az orvos?

Diákot tanít.

Mit csinál a fogorvos?

Gyógyít.

Mit csinál az asztalos?

Fogat gyógyít.

Mit csinál az erdész?

Frizurát készít.

Mit csinál a kőműves?

Ételt főz.

Mit csinál a szakács?

Fákat gondoz.



36. Válassz három szakmát/mesterséget! Mit csinál ez a szakember/mester? Írd le!



37. Keress Munkácsy-festményeket az interneten/festészeti albumokban! Írj öt címet!



38. Csoportmunka.

Keressetek olyan feltalálót, festőt, író, költőt, aki nem a születési nevén alkotott! (Megváltoztatta család- vagy keresztnévét; másik nevet vett fel.)

CSONTVÁRY-KOSZTKA TIVADAR



39. Olvasd el a szöveget! Válaszolj a kérdésekre!

Csontváry-Kosztka Tivadar (1853–1919) magyar festő volt. Születési neve Kosztka Mihály Tivadar volt. Apja gyógyszerész volt, így fiatalon Csontváry is gyógyszerésznek tanult. Csak 41 éves korától tanult festeni. Képei utazásaihoz kötődnek. Élt Németországban, Dalmáciában (ma Horvátország), Olaszországban, Görögországban, Palesztinában, Egyiptomban.

Mi volt a festő eredeti neve?

Minek tanult fiatalon?

Hány éves korától tanult festeni?

Hol élt?

40. Keress az előző feladatból szavakat a táblázatba!

Két szótagos	Három szótagos	Négy szótagos

41. Hol élt Csontváry? Jelöld a térképen az országokat! Írd le közülük az Európai Unióhoz tartozó országok nevét!



42. Melyik országban készülhetett ez a Csontváry-kép?

Jupiter-templom romjai Athénban: _____

Görög színház Taorminában: _____

Panaszfal bejáratánál Jeruzsálemben: _____

Zarándoklás a cédrusokhoz Libanonban: _____

Római híd Mosztarban: _____



43. Csontváry is megfestette a honfoglalást. A szavakból hiányzó betűk adják meg a kép címét!

Tantárgyak:

NÉ__ET

TECHNIK__

AN__OL

MAG__AR

M__TEMATIKA

FÖLD__AJZ

INF__RMATIKA

ÉNE__

Ruhadarabok:

__LÚZ

K__SZTYŰ

SZÍ__

GIP__

Ö__

K__NDŐ

KABÁ__

M__LLÉNY

SÁ__

ZSEBK__NDŐ

A festmény címe: _____



44. Alkoss mondatokat a festményről a megadott szavakkal!



öreg, tenger, szakadt, sapka,
hegy, távolban, közelben,
szakáll, ránc, kék



45. Keress az interneten olyan alkotásokat (film, színdarab, regény), amelyek Csontváryról készültek!

46. Figyeld meg a mondatokat! Alkoss mondatokat a példa alapján!

Minek tanult Csontváry? Tanul valaminek (-nak/-nek)

Fiatal korában gyógyszerésznek tanult.

Hol tanult Csontváry? Tanul valahol (-ban/-ben/-n/-on/-en/-ön)

A festő Münchenben tanult.

Mit tanult Csontváry? Tanult valamit (-t/-at/-ot/-et/-öt) csinálni(-ni/-ani/-eni)

Anna fodrásznak tanul Békéscsabán. Tanul haját festeni, vágni.

Szilas autószerelő _____ tanul Érd _____ . Tanul autó _____ szerel _____ .

Yí kozmetikus _____ tanul Siófok _____ . Tanul szempilla _____ fest _____ .

Iván szakács _____

Huong varrónő _____

47. Csoportmunka.

Az alábbi kép címe: Keleti pályaudvar éjjel. Készítsetek leírást a képről! Fotózzátok le ma a Keleti pályaudvart/keressetek képet róla! Hasonlítsátok össze a Csontváry-képet a mai fotóval!



STEINDL IMRE

48. Olvasd el a szöveget! Mi van a képen? Írd le betűvel a szövegben szereplő számokat!

Steindl Imre (1839–1902) építész, egyetemi tanár volt. Budapesten a műegyetemen tanult, majd Bécsben folytatta tanulmányait. 1880-ban bízta meg az Országgyűlés az Országház építésével. Az Országház 1885–1904-ig épült. Magyar iparosok építették és magyar építőanyagokból készült. Csak a főlépcső 8 márványoszlopa készült Svédországban. 12 ilyen oszlopot készítettek Svédországban összesen. 8 van a magyar Országházban, 4 az angol Parlamentben. Az Országház 268 méter hosszú és 96 méter magas. Több mint 200 iroda van benne, és 40 kilogramm aranyat használtak fel a díszítéséhez.



49. Írd le betűvel az előző feladat szövegében szereplő számokat!

1839: _____

1902: _____

1880: _____

8: _____

12: _____

4: _____

268: _____

96: _____

200: _____

50. Keress a 48. feladatból három szótagos szavakat!

51. Fogalmazz kérdéseket Steindl Imre életrajzához!

Kérdés az 1. mondatához: _____

Kérdés a 2. mondatához: _____

Kérdés a 3. mondatához: _____

Kérdés a 4. mondatához: _____

52. Pótold a tulajdonnévhez tartozó melléknevet! Jelöld X-szel az Európai Unió országait!

FŐNÉV (TULAJDONNÉV) ✨ Mi?	MELLÉKNÉV ✨ Milyen?
Magyarország	magyar
Svédország	
	német
Oroszország	
Észtország	
Törökország	
Anglia	angol
Mongólia	
	ausztrál
	japán
Kína	kínai
	kanadai
Bolívia	
Jordánia	

53. Keresd ki a 48. feladatból az igéket!

Mit csinál? Mit csinált? _____

54. Csoportmunka.

Az Országház idegenvezetői vagytok. Mutassátok be a saját nyelveteken (minél több nyelven) a magyar Országházat! (pl. Mikor épült? Mit használtak az építéshez? Kik építették? Hány iroda, lépcsőház, lift van benne? Mi látható benne? Kik dolgoznak itt?)

MAKOVECZ IMRE**55. Olvasd el szöveget!
Válaszolj a kérdésekre!**

Makovecz Imre (1935–2014) építész volt a Magyar Művészeti Akadémia alapítója. Budapesten tanult. 1981-ben nyitotta meg építész irodáját. Számos templomot, művelődési házat tervezett. Az 1992-ben megrendezett sevillai világkiállítás magyar pavilonját is ő tervezte. Makovecz az organikus építészeti képviselője volt. Az organikus építészeti lényege, hogy az épület a környezet szerves része.



Mettől meddig élt Makovecz Imre? _____

Mit alapított? _____

Hol tanult? _____

Mikor nyitott saját irodát? _____

Mit tervezett? _____

Milyen építészeti irányzat képviselője volt? _____

56. Csoportosítsd a **-t** végű szavakat!

tanult, irodáját, templomot, házat, tervezett,
pavilonját, építészet, épület, környezet, volt



57. Alkoss a tulajdonnévből melléknevet az **-i** képzővel! Keresd meg az interneten a világkiállítások városait!

Főnév (tulajdonnév) melléknév szókapcsolat melléknévvel
Sevilla > sevillai sevillai világkiállítás

Párizs > _____

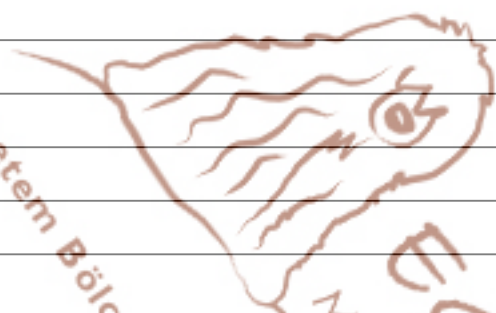
58. Egészítsd ki városnevekből alkotott **-i** képzős melléknevekkel a szószerkezeteket!

muzsikuskok;
borbély
makaróni
spagetti
ferde torony,
béke,
kolostor,
fal,
sör

Vigyázz! Nagy kezdőbetűvel írjuk azt a szószerkezetet, amely alkotások (mese, opera, regény stb.) címe.



59. Mutasd be az 55. feladat mintájára az országod egyik építészét/zeneszerzőjét/feltalálóját!



EGYÜTTTALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

egyutthalado@uni-miskolc.hu

Készült a Miskolci Egyetem

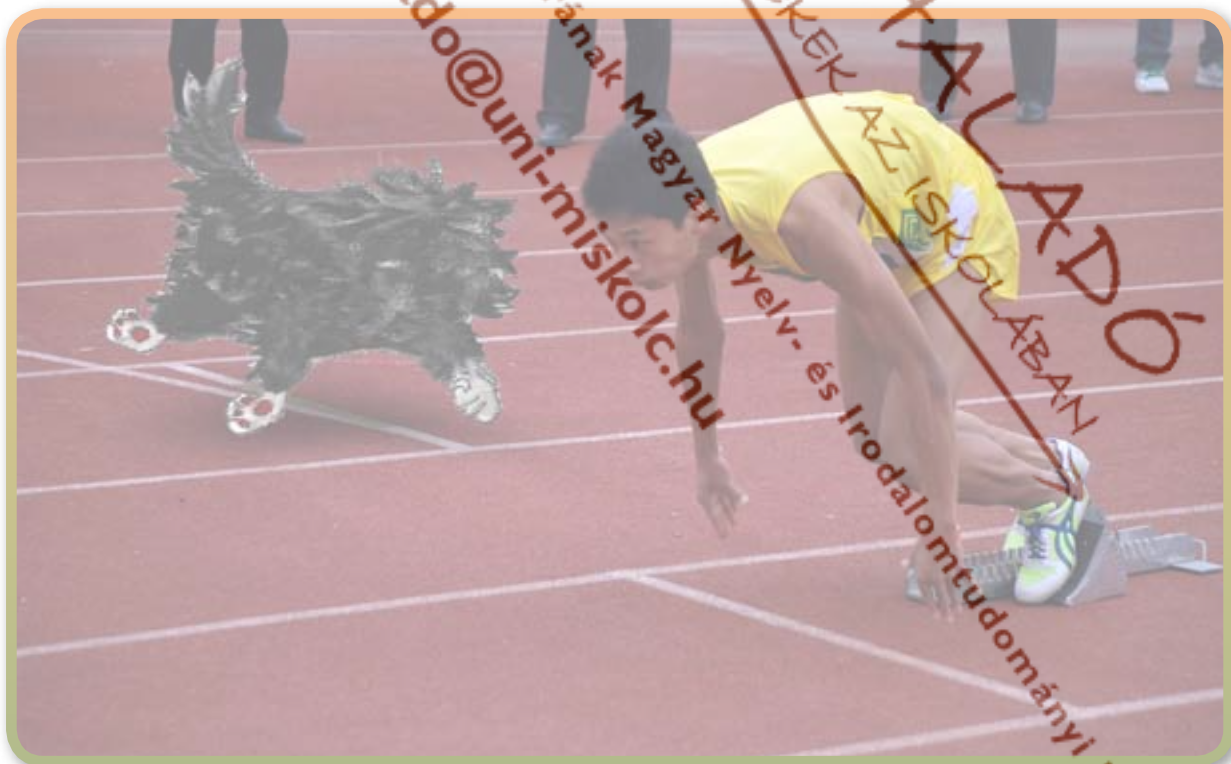
Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

Kezdés/ismétlés; mellékletek



Együttthalado
Migráns Gyermekek
Az Iskolában

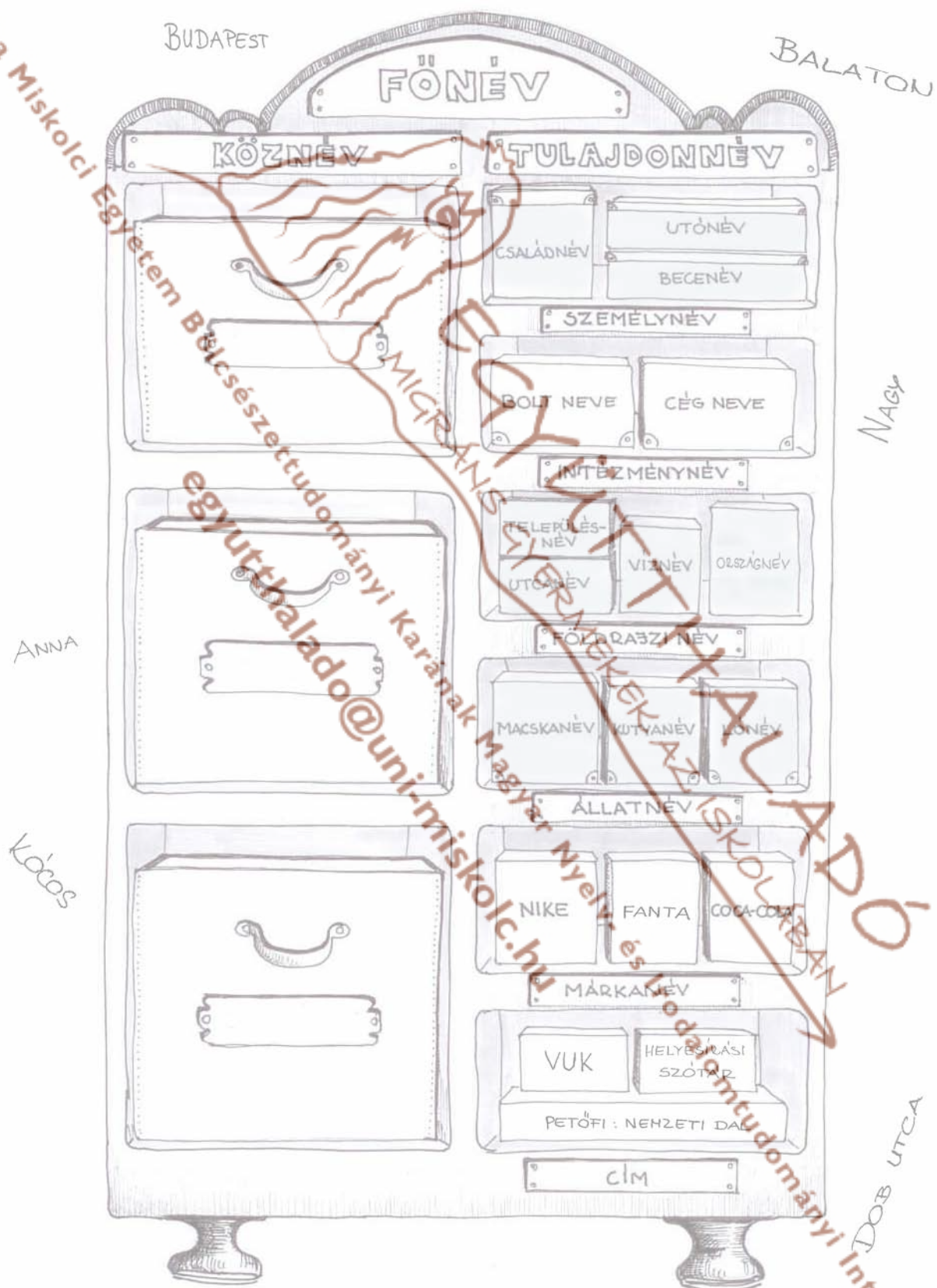
egyutthalado@uni-miskolc.hu



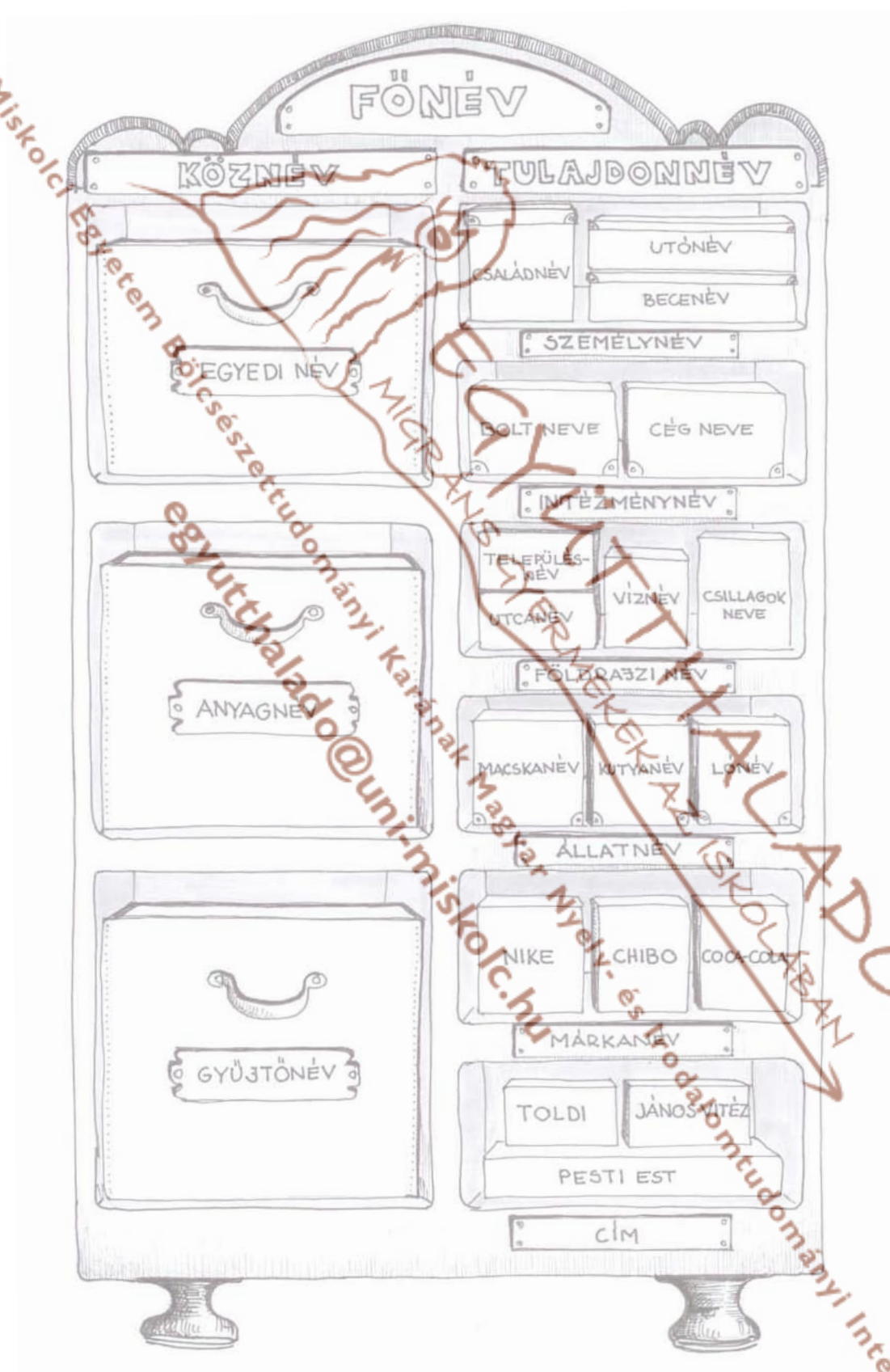
Készült a Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

1. Rakj rendet a szavak szekrényében! Húzd a megfelelő helyre a szót!



2. Színezd ki azokat a szófajokat, amiket ismersz!



KÖLCSEY FERENC: HIMNUSZ

Isten, áldd meg a magyart
 Jó kedvvel, bőséggel,
 Nyújts feléje védő kart,
 Ha küzd ellenséggel;
 Bal sors akit régen tép,
 Hozz rá víg esztendőt,
 Megbűnhődte már e nép
 A múltat s jövődöt!

Őseinket felhozád³
 Kárpát szent bércére,
 Általad nyert szép hazát
 Bendegúznak⁵ vére.
 S merre zúgnak habjai
 Tiszának, Dunának,
 Árpád hős magzatjai⁶
 Felvirágoznak⁷.

Értünk Kunság mezein
 Ért kalászt lengettél,
 Tokaj szőlővesszein
 Nektárt⁸ csepegtettél.
 Zászlónk gyakran plántálád⁹
 Vad török sáncára,
 S nyögte Mátyás bús hadát
 Bécsnek büszke vára.

Hányszor zengett ajkain
 Ozmán vad népének
 Vert hadunk csonthalmain
 Győzedelmi ének!
 Hányszor támadt tenfiad¹
 Szép hazám, kebledre,
 S lettél magzatod miatt
 Magzatod hamvvedre²!

Bújt az üldözött s felé
 Szerte nézett, s nem lelél⁴
 Kard nyúl barlangjában,
 Honját a hazában,
 Bércre hág, és völgybe száll,
 Bú s kétség mellette,
 Vérözön lábainál,
 S lángtenger felette.

Vár állott, most kőhalom;
 Kedv s öröm röpkedtek,
 Halálhörgés, siralom
 Zajlik már helyettek.
 S ah, szabadság nem virúl
 A holtnak véréből,
 Kínzó rabság könnye hull
 Árvánk hő szeméből!

1 tenfiad: saját fiad

2 hamvveder: halotti urna, az elégetett test hamvait őrzik benne

3 felhozád: felhoztad

4 lelél: lelte

5 Bendegúz: a magyarok őse, monda szerint Attila és Buda apja

6 magzat: utód, leszármazott

7 felvirágoznak: felvirágoztak

8 nektár: az istenek itala

9 plántálád: ültetted (itt 'kitűztet')

Hajh, de bűneink miatt
Gyúlt harag kebledben,
S elsújtád¹¹ villamidat
Dörgő fellegedben,
Most rabló mongol nyilát
Zugattad felettünk,
Majd töröktől rabigát
Vállainkra vettünk.

Cseke, 1823. január 22.

Szánd meg, isten, a magyart
Kit vészek hányának¹⁰,
Nyújts feléje védő kart
Tengerén¹² kínjának.
Bal sors akit régen tép,
Hozz rá víg esztendőt,
Mebűnhődte már e nép
A múltat s jövőndőt!

AZ URÁLI NYELVEK ROKONSÁGA¹³

	i. e. 3000	i. e. 2000	i. e. 1000	i. e./i. u.	1000
uráli alap- nyelv	finn- ugor alap- nyelv	finn- permi alap- nyelv	finn- volgai alap- nyelv	közfinn alapnyelv	finn
				...	ész
				volgai nyelvek	lapp
					mordvin
					cseremisz
		ugor alap- nyelv	permi alap- nyelv		votják
					zürjén
				ősmagyar	magyar
				ős- obi-ugor	vogul
					osztják
	szamojéd alapnyelv		északi szamojéd		nyenyec
					...
				déli szamojéd	nganaszan
					szelkup
					...

10 hányának: hánytak

11 elsújtád: elsújtottad

12 tengerén: tengernyi sok

13 Kenesei István 2011. A nyelv és a nyelvek. Akadémiai Kiadó. Budapest. 216. o.

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.



EGYÜTTTALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

egyutthalado@uni-miskolc.hu





A FÉNYKÉPEK FORRÁSAI

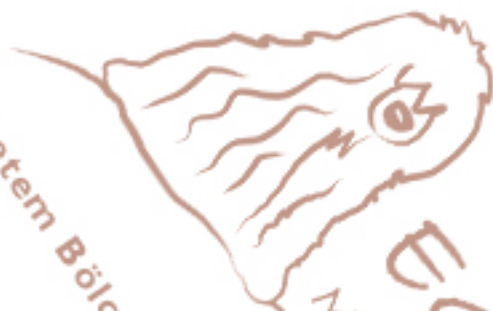
A kiadvány készítése során interneten fellelhető jogdíjmentes, közkincs (ún. Public Domain) fájlokat, illetve egyéb csökkentett jogdíjjal bíró fájlokat is használtunk. Ezek a fájlok az alábbi oldalakról származnak:

- ✿ commons.wikimedia.org
- ✿ www.publicdomainpictures.net
- ✿ www.bestphotos.us
- ✿ www.public-domain-images.com
- ✿ Indiai nő képe: commons.wikimedia.org, Saptarshi Biswas fotója
- ✿ Repülőgép képe: commons.wikimedia.org, Flickr user Axwel fotója
- ✿ Neumann János képe: wikipedia.org, a www.feltalaloink.hu engedélyével

További forrásaink:

- ✿ A miskolci Herman Ottó Múzeum:
 - A képzőművészeti gyűjteményből:
 - Munkácsy Mihály: Konyhában. (Befejezetlen rézkarc. Papír, 20x26 cm)
 - Csontváry Kosztka Tivadar: Mandulavirágzás (Olaszországi táj) 1901 körül
 - Csontváry Kosztka Tivadar: Keleti pályaudvar éjjel, 1902.
 - Csontváry Kosztka Tivadar: Öreg halász, 1902 körül
 - Feszty Árpád: A fejedelemsasszony. Vázlat, 1891-1894
 - A Borsod-Abaúj-Zemplén megye népművészete c. kötetből (Miskolc, 1997.)
 - Hová sétál komámasszony? Lánykörjáték, Tard, 1939.
 - Nagybunda. Mezőkövesd, 1920 körül.
- ✿ A miskolci Lézerpont Látványtár és -műhely népviseletei közül:
 - Arad megyei cigányasszony
 - Bakonyjákói kanászlegény
 - Decsi leány
 - Ellendi sváb leány
 - Hollókői menyasszony
 - Inaktelki gyász
 - Kalotaszentkirályi legény
 - Kazári legény nagyünnepelő
 - Kazári újmenyecske
 - Kistoronyi szász férfi
 - Mezőkövesdi matyó legény nagyünnepelő
 - Mezőkövesdi matyó menyecske ünnepelő
 - Mezőkövesdi matyó menyecske utcai
 - Mohácsi bosnyák férfi
 - Mohácsi sokác asszony
 - Szászorbói szász leány
 - Széki menyasszony
 - Széki vőlegény

Együttthaladó Migráns Gyermekek Az Iskolában



Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar
egyetthalado@uni-miskolc.hu

EURÓPAI INTEGRÁCIÓS ALAP



Készült az Európai Unió Európai
Integrációs Alapjának támogatásával



Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.